

68/6/9/201

380

II. Z J A Z D
SŁOWIAŃSKICH GEOGRAFÓW
I ETNOGRAFÓW W POLSCE
2—12 CZERWCA 1927

PROGRAM

K R A K Ó W
KOMITET ORGANIZACYJNY II. Z. S. G. E.

ODBITO W Drukarni Geograficznej „ORBIS”
KRAKÓW, DĘBNIKI, UL. BARSKA 41

Zgodnie z postanowieniem I. Zjazdu Słowiańskich Geografów i Etnografów, odbytego w roku 1924 w Pradze, oraz Komisji Geograficznej Polskiej Akademii Umiejętności z listopada 1926 odbędzie się II. Zjazd Słowiańskich Geografów i Etnografów w Polsce w czasokresie od 2—12 czerwca 1927 z tem, że jego inauguracja nastąpi w Warszawie, zaś zakończenie w Krakowie.

Protektorat nad Zjazdem raczył objąć
PAN PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Dla przeprowadzenia prac przygotowawczych utworzył się z ramienia Polskiego Komitetu Geograficznego Narodowego

KOMITET ORGANIZACYJNY

w następującym składzie:

Dr. JAN STANISŁAW BYSTRON, Profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie,

Dr. JAN CZEKANOWSKI, Profesor Uniwersytetu J. K. we Lwowie,

Dr. ADAM FISCHER, Profesor Uniwersytetu J. K. we Lwowie,

Dr. REGINA FLESZAROWA, Bibliotekarz Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie,

Dr. EUGENJUSZ FRANKOWSKI, Profesor Uniwersytetu w Poznaniu,

-
- Dr. WALERY GOETEL, Profesor Akademii Górniczej
w Krakowie,
- Dr. WŁADYSŁAW GORCZYŃSKI, Dyrektor Państwo-
wego Instytutu Meteorologicznego w Warszawie
- Min. Dr. TADEUSZ GRABOWSKI, Naczelnik Wydziału
w Ministerstwie Spraw Zagranicznych,
- Dr. BOLESŁAW HRYNIEWIECKI, Rektor Uniwersyte-
tu w Warszawie,
- Dr. ANTONI JAKUBSKI, Profesor Uniwersytetu w Po-
znaniu,
- ALEKSANDER JANOWSKI, Naczelnik Wydziału Mi-
nisterstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Pu-
blicznego w Warszawie,
- Dr. WACŁAW JEZIEŃSKI, Wizytator w Ministerstwie
Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
w Warszawie,
- PROFESOR Dr. FILARY KOLESSA we Lwowie,
- WŁODZIMIERZ KONKOLNIAK, Radca w Ministerstwie
Spraw Wewnętrznych,
- Pułkownik KREUTZINGER, Szef Wojskowego Instytutu
Geograficznego w Warszawie,
- ALEKSANDER KRÜGER, Radca Dyrekcji Kolejowej
w Krakowie,
- KAZIMIERZ KULWIEĆ, Dyrektor Gimnazjum w War-
szawie,
- Dr. STANISŁAW LENCEWICZ, Profesor Uniwersytetu
w Warszawie,
- Mjr. Szt. Gen. JERZY LEWAKOWSKI, Naczelnik Wy-
działu Kartograficznego w Wojskowym Instytucie
Geograficznym w Warszawie,
- Dr. MIECZYŚLAW LIMANOWSKI, Profesor Uniwer-
sytetu Stefana Batorego w Wilnie,
- Dr. JERZY LOTH w Warszawie,
-

-
-
- KS. WŁADYSŁAW ŁĘGA, w Toruniu,
WŁADYSŁAW MASSALSKI, Prezes Polskiego Towarzystwa Geograficznego w Warszawie,
KAZIMIERZ MOSZYŃSKI, Profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie,
Dr. KAZIMIERZ NITSCH, Profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie,
Dr. STANISŁAW NOWAKOWSKI, Profesor Uniwersytetu w Poznaniu,
Dr. STANISŁAW PAWŁOWSKI, Profesor Uniwersytetu w Poznaniu,
Dr. WŁADYSŁAW POLIŃSKI, Kustosz Muzeum Przyrodniczego w Warszawie,
Dr. EUGENJUSZ ROMER, Profesor Uniwersytetu J. K. we Lwowie,
Dr. JAN ROZWADOWSKI, Prezes Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie,
JULIAN RUMMEL, Dyrektor „Żeglugi Polskiej” w Gdyni,
Dr. BRONISŁAW RYDZEWSKI, Profesor Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie,
Dr. LUDOMIR SAWICKI, Profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie,
Dr. WŁADYSŁAW SEMKOWICZ, Profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie,
Dr. JERZY SMOLEŃSKI, Profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie,
Dr. WŁADYSŁAW SZAFER, Profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie,
Dr. KAZIMIERZ SZULC, Wicedyrektor Państwowego Instytutu Meteorologicznego w Warszawie,
Dr. JULIAN TOKARSKI, Profesor Uniwersytetu J. K. we Lwowie,
-
-

Dr. KONSTANTY TOŁWIŃSKI, Dyrektor Państwowej
Stacji Geologicznej w Borysławiu,
Inspektor SEWERYN UDZIELA, Kustosz Muzeum Etno-
graficznego w Krakowie,
PROF. JULJUSZ ZBOROWSKI, Dyrektor Muzeum Ta-
trzańkiego w Zakopanem,
Dr. J. ZITYŃSKI, Profesor Uniwersytetu J. K. we Lwo-
wie,
INŻYNIER TADEUSZ ZUBRZYCKI, Naczelnik Central-
nego Biura Hydrologicznego w Warszawie.

Komitet powyższy wyłonił z siebie **Komitet Ściślejszy** w osobach: PP. Czekanowski, Frankowski, Goetel, Pawłowski, Romer, Rummel, Rydzewski, Sawicki, Zityński. **Przewodnictwo** Komitetu Organizacyjnego objął Prof. Romer, **sekretarstwo generalne** Prof. Sawicki, zastępstwo Sekretarza Prof. Smoleński, **skarb** Prof. Goetel. Komitet powierzył **egzekutywę** pp. Goetlowi i Sawickiemu.

Zjazd będzie miał charakter **podróży naukowej**, w czasie której uczestnicy Zjazdu zatrzymają się w ważniejszych ośrodkach Polski, celem odbycia narad i posiedzeń fachowych oraz przeprowadzenia wycieczek. Prace jego odbędą się na **posiedzeniach plenarnych** w Warszawie, Lwowie i Krakowie, oraz na **zebraniach sekcyjnych** w Warszawie, Wilnie, Lwowie i Krakowie. Otwarcie Zjazdu w Warszawie poprzedzi podróż po zachodniej Polsce, w czasie której odbędą się **zebrania informacyjne** w Katowicach, Poznaniu i Gdyni.

* * *

Zjazd obradować będzie w następujących 8-miu

SEKCJACH:

1) *Kartografja, Geofizyka, Geodezja, Meteorologia, Klimatologia, Hydrografja*; przew. Pułkownik KREUZINGER, Szef Wojskowego Instytutu Geograficznego w Warszawie, sekret. Kazimierz SZULC, Wicedyrektor Państwowego Instytutu Meteorologicznego w Warszawie.

2) *Geomorfologia, Geologia*; przew. Dr. Jerzy SMOLEŃSKI Prof. Uniw. Jag. w Krakowie, sekret. Dr Jan NOWAK, Prof. Uniw. Jag. w Krakowie.

3) *Fitogeografja*; przew. Dr. Bolesław HRYNIEWIECKI, Rektor Uniwersytetu w Warszawie, sekret. Dr. Roman KOBENDZA, Inspektor Ogrodu Botanicznego Uniw. w Warszawie.

4) *Zoogeografja*; przew. Dr. Antoni JAKUBSKI, Prof. Uniwersytetu w Poznaniu, sekret. Prof. J. W. SZULCZEWSKI w Poznaniu.

5) *Geografja człowieka i gospodarstwa*; przew. Dr. Stanisław PAWŁOWSKI, Prof. Uniwersytetu w Poznaniu, sekret. Dr. Stanisław NOWAKOWSKI, Profesor Uniwersytetu w Poznaniu.

6) *Antropologia, Demografja, Etnografja, Socjologia*; przew. Dr. Jan CZEKANOWSKI, Profesor Uniwersytetu we Lwowie, sekret. Dr. Jan Stanisław BYSTRON, Profesor Uniwersytetu Jag. w Krakowie.

7) *Geografja regionalna i krajoznawstwo*, przew. Dr. Henryk ARCTOWSKI, Profesor Uniwersytetu J. K. we Lwowie, sekret. Aleksander JANOWSKI, Prezes Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Warszawie.

8) *Geografja historyczna i Historja geografji*, przew. Dr. Władysław SEMKOWICZ, prof. Uniwersytetu Jag.

w Krakowie. sekret. Prof. Dr. Stanisława NIEMCÓWNA
w Krakowie.

* * *

PROGRAM PODRÓŻY ZJAZDOWEJ

przedstawia się jak następuje:

Czwartek, 2. czerwca 1927.

7.00 spotkanie Uczestników Zjazdu w Dziedzicach. Powitanie i wspólne śniadanie. Biuro Zjazdowe, umieszczone w poczekalni II. klasy, wręczy Uczestnikom za zgłoszeniem się i podaniem numeru karty uczestnictwa resztę przygotowanych publikacyj zjazdowych, odznakę, przyjmie ewentualnie niewpłacone jeszcze wkładki zjazdowe oraz opłaty za przejazd i wikt w wysokości 27.50 dolarów względnie równoważną w złotych 247.50 i udzieli wszelkich informacji.

8.25 Odjazd do Katowic celem zwiedzenia Zagłębia Śląskiego.

K A T O W I C E

(przyjazd 9.30).

MIEJSCOWY KOMITET HONOROWY:

PREZES:

Dr. MICHAŁ GRAŻYŃSKI, Wojewoda Śląski,
Ks. A. LISIECKI, Biskup Śląski,
KONSTANTY WOLNY, Marszałek Sejmu,
GR. GÓRNIK, Prezydent Miasta Katowice,
DYR. JÓZEF PIECHULEK, Prezes Rady Miejskiej,
A. BALCER, Dyr. Syndykatu Polsk. Hut Żelaznych.
R. BRZESKI, Dyrektor Izby Handlowej w Katowicach.
INŻ. AL. CISZEWSKI, Gen. Dyr. Zakładów Hohenlohego,

B. DĘBICKI, Prezes Dyrekcji Ceł w Mysłowicach,
Inż. B. DOBRZYCKI, Prezes Dyrekcji Kolei w Katowicach,
INŻ. J. DWORZAŃCZYK, Generalny Dyrektor Giesche S. A.
GASPARI, Naczelnik Wydziału Prezydjalnego Wojew.,
INŻ. STANISŁAW GADOMSKI, Dyrektor Sosn. Tow. Kopalń,
INŻ. MIECZYŚLAW GRABIŃSKI, Dyrektor Kopalń Tow. Franko-Włoskiego, Dąbrowa Górnicza,
Dr. GLÜCK, Naczelnny Dyrektor Huty „Pokoju“,
Dr. JARCZYK, Prezes Z. O. K. Z.
Minister A. KAMIŃSKI, Prezes Stow. P. Inżynierów i Techników Województwa Śląskiego,
Minister KIEDRON, Generalny Dyrektor Zjednoczonych Hut,
inż. J. KNOTHE, Generalny Dyrektor Skarboferme,
Poseł ALOJZY KOT, Prezes Zespołu Pracy,
Ks. Pastor KULISZ,
P. KUNTZE, Dyrektor Poczty i Telegrafów w Katowicach,
Inż. J. LEBIEDZIK, Dyrektor Kopalni Giesche,
Ks. JÓZEF LONDZIN,
Z. MALAWSKI, Starosta Górniczy,
Inż. MARKIEWICZ, Dyrektor Towarzystwa „Czeładź“.
Inż. T. MORAWSKI, Generalny Dyrektor S. A. Lignoza.
Inż. A. OKOŁOWICZ, Dyrektor Kopalń Ks. Pszczyńskiego.
Inż. A. PODOSKI, Generalny Dyrektor Fabryki Związków Azotowych w Chorzowie,
Inż. ST. RAŻNIEWSKI, Dyrektor Grodzieckiego Towarzystwa,
Dr. L. REGOROWICZ, Naczelnik Wydziału Oświecenia,

Inż. FR. REUMAUX, Generalny Dyrektor Skarboferme.
Inż. K. RIEGER, Dyrektor Kopalni „Król”,
Dr. ROSTEK, Naczelnik Wydziału Zdrowia,
Profesor ROZNOWSKI, Prezes Śl. Oddziału Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych i Średnich.
Inżynier SZ. RUDOWSKI, Naczelnik Wydziału Przemysłu i Handlu.
Inż. W. SEGAJŁŁO, Generalny Dyrektor Warszawskiego T-wa Kopalń Węgla,
Dr. SEIDLER, Starosta Katowicki,
Dr. A. SZCZEPAŃSKI, Generalny Konsul Rzeczypospol. w Bytomiu,
L. SZEFER, Zastępca Starosty Górniczego.
Dr. TADEUSZ STARK, Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach.
Inż. VIANNAY, Generalny Dyrektor T-wa „Czeladź”.
Inż. ST. WOJCIECHOWSKI, Generalny Dyrektor, Czerwieckiego T-wa Węglowego.
Inż. J. WOJNAR, Generalny Dyrektor Związku Koksowni.
Generał Dr. ZAJAC.
Wicewojewoda ŻURAWSKI.
Inż. ŻUKOWSKI, Generalny Dyrektor T-wa „Hr. Renard”.

MIEJSCOWY KOMITET WYKONAWCZY

Dr. L. RĘGOROWICZ, Naczelnik Wydziału Oświecenia.
Przewodniczący,
Profesor TADEUSZ BETLEJA, Sekretarz,
Dr. W. OLSZEWICZ, Skarbnik.
CHĘCIŃSKA Helena,
DANKÓWNA.

Dr. DOBIJA DZIUBCZYŃSKI,
Profesor GRZYBOWSKI,
HŁASKO-PAWLICÓWNA,
IAGUSIŃSKA H.,
PAPIEŻÓWNA,
SIKORZANKA,
Profesor SMOLEŃ,
Ks. Proboszcz Dr. STRAMEK,
Inżynier L. SZEFER,
Profesor WARCHOLIK,
WOJCIECHOWSKA.

9.30 do 10.00 Powitanie na dworcu i przejście do Auli Państwowego Gimnazjum, ul. Mickiewicza 13.

10.00 do 10.15 Powitanie przez Pana Wojewodę Dra Michała Grażyńskiego, Marszałka Sejmu Wolnego i Prezydenta Miasta Dra Górnika.

10.15 do 11.45 Odczyty informacyjne o Śląsku. Inżynier Stefan CZARNOCKI: „Struktura geologiczna i kopalniana Zagłębia“; Minister Inżynier Józef KIEDROŃ: „Struktura gospodarcza Zagłębia“; Prof. U. J. Dr. Kazimierz NITSCH: „Struktura ludnościowa Śląska“.

W pokojach obok Auli Biuro Zjazdu oraz Wymiana pieniędzy funkcjonować będą przez cały okres wykładów. Wobec trudności wymiany pieniędzy w czasie podróży a zwłaszcza w Warszawie, gdzie Kongres będzie w okresie Zielonych Świąt, prosimy PP. Kongresistów o skorzystanie z tej dogodności wymiany pieniędzy już w Katowicach. Tu też zapisać się należy na wycieczki popołudniowe.

12.00 do 14.00 Śniadanie, wydane przez Towarzystwo Przyjaciół Nauk na Górnym Śląsku w sali restauracji „Oaza“ ul. 3-go Maja 11.

14.00 do 18.30 Wycieczki samochodami ciężarowymi. punkt zborny przed lokalem „Oaza“.

WYCIECZKI KATOWICKIE:

I. *Wycieczka antropogeograficzna*: Katowice—Giszowice—Murcki—Wesoła—Brzezinka—Mysłowice—Szopienice—Zawodzie—Katowice. — Prowadzi P. IMIELA.

II. *Wycieczka przemysłowa*: Katowice—Wełnowiec—Chorzów. Zwiedzenie Państwowej Fabryki Związków Azotowych w Chorzowie. Podwieczorek w Kasynie fabrycznym. Powrót drogą: Chorzów—Król. Huta—Dąb—Katowice. Prowadzą Inżynierowie Państw. Fabryki Związków Azotowych w Chorzowie.

III. *Wycieczka geologiczna*: Katowice—Mysłowice—Dąbrowa Górnicza—Będzin—Grodzic — (podwieczorek w Kasynie Tow. Grodzieckiego) — Będzin—Czeladź—Bańgów—Siemianowice—Wełnowiec—Katowice. Prowadzi Inż. St. DOKTOROWICZ-HREBIŃSKI.

IV. *Wycieczka geologiczna*: Katowice—Murcki (podwieczorek w hotelu ks. Pszczyńskiego w Murckach) — Kostuchna—Piotrowice—Brynów—Katowice. Prowadzi Inżynier A. MAKOWSKI.

V. *Wycieczka górnicza*: Katowice—Zawodzie—Nikiszowiec. Zwiedzenie kopalni węgla kamiennego „Skons. Giesche“ i kolonij robotniczych na Nikiszu i w Giszowcu. Podwieczorek w restauracji kolonji Giszowiec, stąd powrót szosą Murcki—Katowice. Prowadzą Inżynierowie kopalni „Skons. Giesche“.

VI. *Wycieczka górnicza*: Katowice—Wełnowiec—Bitków—Michałkowice. Zwiedzenie kopalni węgla kamiennego „Maks“ Zakładów Hohenlohego Sp. Akc. Michałkowice—Bitków—Wełnowiec: zwiedzenie pralni

rudu cynkowej „Schellera“ zakładów Hohenlohego Sp. Akc. Podwieczorek w Gospodzie hutniczej w Wełnowcu. Wełnowiec—Katowice. prowadzą: Inż. Zakładów Hohenlohego.

VII. *Wycieczka hutnicza*: Katowice—Załęże—Nowe Hajduki—Król. Huta. Zwiedzenie huty żelaza „Królewska“. Podwieczorek w Kasynie huty. Król. Huta—Chorzów—Wełnowiec—Katowice. Prowadzą Inżynierowie Huty Królewskiej.

VIII. *Wycieczka hutnicza*: Katowice—Załęże—Świętochłowice—Nowy Bytom. Zwiedzenie huty żelaza „Pokój“. Podwieczorek w Kasynie huty. Nowy Bytom—Chebzie—Lipiny—Król. Huta—Dąb—Katowice. Prowadzą Inżynierowie huty „Pokój“.

IX. *Wycieczka dla zwiedzenia kopalń rud* (Białe Szarlej): szczegóły podane będą w Biurze Zjazdowym.

Wszystkie wycieczki wyjeżdżają z Katowic o 14.00 i wracają do Katowic na dworzec główny do pociągu zjazdowego.

20.00 Raut, wydany przez Pana Wojewodę Dra Michała Grażyńskiego w Salach Starostwa. ul. Warszawska.

23.28 wyjazd do Poznania.

Piątek, 3. czerwca 1927.

POZNAŃ

(przyjazd 7.57).

MIEJSCOWY KOMITET HONOROWY:

ADOLF BNIŃSKI, Wojewoda Poznański, Przewodniczący,
CYRYL RATAJSKI, Prezydent Stoł. M. Poznania, Wiceprzewodniczący.

Członkowie:

- Dr. BEGALE, Starosta Krajowy,
BRONISŁAW DEMBIŃSKI, Prof. Uniwersytetu, Prezes
Tow. Przyjaciół Nauk Poznańskiego,
Ks. SZCZĘSNY DETLOFF, Prof. Uniwersytetu.
Generał KAZIMIERZ DZIERŻANOWSKI, Dowódca Okręgu Korpusu,
Sędzia GARDULSKI, Prezes Poznańskiego Oddziału
Pol. Tow. Krajoznawczego,
LEONARD GLABISZ, Dyrektor Wyższej Szkoły Handlowej,
Prezes Tow. Polsko-Czechosłowackiego,
Dr. JAN GLOS, Konsul Rep. Czechosłowackiej.
J. M. Prof. JAN GROCHMALICKI, Rektor Uniwersytetu
Poznańskiego,
MARJAN GUMOWSKI, Dyrektor Muzeum Wielkopolskiego,
IGNACY HANUS, Prof. Uniwersytetu i Wyższej
Szkoły Handlowej,
WŁADYSŁAW JEWASIŃSKI, Prezes Izby Rzemieślniczej
w Poznaniu,
WITOLD KLINGER, Prof. Uniwersytetu,
Ks. STANISŁAW KOZIEROWSKI, Docent Uniwersytetu,
JÓZEF KOSTRZEWSKI, Prof. Uniwersytetu, Dyrektor
Oddziału przedhistorycznego Muzeum Wielkopolskiego,
M. KRZYŻANKIEWICZ, Dyrektor Targów Poznańskich,
Ks. HENRYK LIKOWSKI, Zast. dyrektora Biblioteki
Uniwersyteckiej,
BOLESŁAW NAMYSŁOWSKI, Prof. Uniwersytetu,
EDWARD NIEZABITOWSKI, Prof. Uniwersytetu, Dy-

rektor oddziału przyrodniczego Muzeum Wielkopolskiego,

Redaktor WITOLD NOSKOWSKI,

JÓZEF PACZOSKI, Prof. Uniwersytetu, Prezes Tow. Botanicznego i poznańskiego oddziału Tow. Przyrodników im. Kopernika,

NIKODEM PAJZDERSKI,

Dr. STANISŁAW PERNACZYŃSKI, Prezes Izby Handlowo-Przemysłowej,

Radca STANISŁAW ROBIŃSKI,

MIKOŁAJ RUDNICKI, Prof. Uniwersytetu i Dyrektor Instytutu Zach.-Słowiańskiego,

SEWERYN SAMULSKI, Prezes Związku Fabrykantów,

Generał SERDA - TEODORSKI, Prezes poznańskiego oddziału Tow. Wiedzy Wojskowej,

LUDWIK SITOWSKI, Prof. Uniwersytetu,

Generał TACZAK,

HENRYK UŁASZYN, Prof. Uniwersytetu,

Dr. STANISŁAW WACHOWIAK, Dyrektor Wystawy Krajowej,

ZYGMUNT ZALESKI, Dyrektor Urzędu Statystycznego stol. M. Poznania,

Dr. ŻÓŁTOWSKI, Dyrektor Izby Rolniczej,

PIOTR ŻUKOWSKI, Prof. Wyższej Szkoły Handlowej.

MIEJSCOWY KOMITET WYKONAWCZY:

STANISŁAW PAWŁOWSKI, Prof. Uniwersytetu, Przewodniczący.

BOLESŁAW OLSZEWICZ, Prof. Wyższej Szkoły Handlowej, Sekretarz.

Członkowie:

ANTONI JAKUBSKI, Prof. Uniwersytetu,

STANISŁAW NOWAKOWSKI, Prof. Uniwersytetu,
EUGENJUSZ FRANKOWSKI, Prof. Uniwersytetu.

8.00 Powitanie na dworcu przez czynniki miejscowe.

9.30 Przywitanie Zjazdu w Auli Uniwersytetu, Wały Wazów, przez Pana Wojewodę Bnińskiego, Pana Prezydenta Stoł. M. Poznania Ratajskiego, J. M. Rektora Uniwersytetu prof. Grochmalickiego.

10.00 Posiedzenie naukowe w sali XVII, Collegium Minus, Wały Wazów. Profesor E. ROMER: „Rzut oka na Polskę“; Prof. J. NOWAK: „Tektonika Polski“; Rektor HRYNIEWIECKI: „Flora ziem Polskich“; Prof. CZEKANOWSKI-BYSTRON: „Struktura ludnościowa ziem polskich“; Prof. SEMKOWICZ: „Czynniki geograficzne w historii Polski“.

13.00 Śniadanie w pociągu kongresowym.

15.00 Wycieczki naukowe: 1) morfologiczno-geologiczna pod przew. Prof. St. PAWŁOWSKIEGO dookoła Poznania; 2) zwiedzenie miasta w dwóch grupach a) pod przew. Prof. St. FRANKOWSKIEGO, zwiedzi miasto, jego zabytki i zbiory. b) wycieczka gospodarcza pod przew. Prof. St. NOWAKOWSKIEGO zwiedzi zakłady przemysłowe w mieście i okolicy. Punkt zborny dla wszystkich wycieczek przed pociągiem kongresowym.

18.00 Odpoczynek.

19.30 Opera Polska Wallek-Walewskiego „Pomsta Jontkowa“ w Teatrze Wielkim. (Bilety należy uzyskać na podstawie bonu w Biurze Zjazdowym, najlepiej rano po przybyciu do Poznania).

22.00 Raut w Sali Ratusza, Stary Rynek, wydany przez Magistrat Miasta Poznania.

24.50 Odjazd do Gdyni.

Sobota, 4 czerwca 1927.

G D Y N I A

(przyjazd 7.41).

KOMITET MIEJSCOWY HONOROWY:

- J. MŁODZIANOWSKI, Wojewoda Pomorski, Toruń,
Przewodniczący.
T. CZARNOWSKI, Prezes Dyrekcji Kolejowej w Gdań-
sku,
P. KRAUZE, Burmistrz miasta Gdyni,
Kom. JÓZEF POZNAŃSKI, Naczelnik Urzędu Mary-
narki Handlowej, Wejherowo,
Komendant JÓZEF UNRUG, Dowódca Floty, Gdynia,
M. ZARUSKI, Starosta Powiatu Morskiego Puck.

KOMITET MIEJSCOWY WYKONAWCZY:

- Dyrektor JULJAN RUMMEL, Przewodniczący,
WITOLD BUTKIS, Sekretarz.
Dr. K. JEŻOWA — Gdańsk,
P. J. PASTWA — Poznań.

9.00 Spacer na Kamienną Górę,

10.00 Wyjazd na morze, objazd portu i wybrzeża,
w czasie przejazdu na Hel na statku **posiedzenie na-
ukowe**. Prof. St. PAWŁOWSKI: „O wybrzeżu pol-
skim“; Dyr. J. RUMMEL: „Wybrzeże w gospodarstwie
i polityce polskiej“.

12.30 Śniadanie (zimne, zabrane z pociągu) na
statku.

14.00 Wycieczki po półwyspie Hel: a) *morfologiczna*
pod przew. Prof. St. PAWŁOWSKIEGO; b) *fitogeogra-*

ficzna, pod przew. Prof. W. KULESZY; c) *wycieczka etnograficzna* pod przew. Prof. E. FRANKOWSKIEGO do Jastarni (Hel odjazd 14.00, Jastarnia przyjazd 14.25 odjazd 16.15, Hel przyjazd 16.40).

17.00 Odjazd statkami z Helu do Gdyni.

18.00 Obiad w pociągu kongresowym.

21.10 Odjazd z Gdyni do Warszawy.

N. B. Wszelkie zmiany, wywołane stanem morza i pogody, są zastrzeżone.

Niedziela, 5 czerwca 1927.

W A R S Z A W A

(przyjazd 8.00).

MIEJSCOWY KOMITET HONOROWY:

Marszałek JÓZEF PIŁSUDSKI, Prezes Rady Ministrów.

Minister Spraw Wojskowych,

FELICJAN SŁAWOJ-SKŁADKOWSKI, Minister Spraw Wewnętrznych,

AUGUST ZALESKI, Minister Spraw Zagranicznych,

G. DOBRUCKI, Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego,

Inż. PAWEŁ ROMOCKI, Minister Komunikacji.

Inż. WŁADYSŁAW JABŁOŃSKI, Prezydent miasta stołecznego Warszawy,

Senator IGNACY BALIŃSKI, Prezes Rady Miejskiej m. stoł. Warszawy.

WŁADYSŁAW JAROSZEWICZ, Komisarz m. stoł. Warszawy.

MIEJSCOWY KOMITET WYKONAWCZY:

WŁADYSŁAW MASSALSKI, Prezes Polskiego Towarzystwa Geograficznego, Przewodniczący.

Dr. JERZY LOTH, Sekretarz Polskiego Towarzystwa Geograficznego, Sekretarz.

Członkowie:

Dr. W. BRUN, Skarbnik Polskiego Towarzystwa Geograficznego,

Prof. BOLESŁAW HRYNIEWIECKI, Rektor Uniwersytetu w Warszawie,

A. JANOWSKI, Prezes Towarzystwa Krajoznawczego,

K. ILSKI, Wiceprezydent miasta Warszawy,

Pułk. J. KREUTZINGER, Komendant Wojskowego Instytutu Geograficznego,

Dr. E. FRANKOWSKI, Profesor Uniwersytetu i Dyrektor Muzeum Etnologicznego,

Dr. ST. LENCEWICZ, Profesor Uniwersytetu,

Prof. KULWIEĆ, Dyrektor Gimnazjum,

Dr. W. JEZIEŃSKI, Naczelnik Wydziału Ministerstwa W. R. i O. P.,

Prof. J. MOROZEWICZ, Dyrektor Państwowego Instytutu Geologicznego,

Prof. KAZ. SZULC, Wicedyrektor Państwowego Instytutu Meteorologicznego,

Marszałek FR. PUŁAWSKI,

ST. MICHAŁSKI, Dyr. Dep. Nauki w Ministerstwie W. R. i O. P.

8.00 Przyjazd na Dworzec Główny, powitanie przez Komitet Miejskowy, poczem udzielenie informacji i odbiór zaproszeń, biletów etc. w Biurze Zjazdu na Dworcu.

10.00 Uroczyste posiedzenie inauguracyjne w sali Rady Miejskiej w Ratuszu. Przemówienia: 1) Przewo-

dniczącego Komitetu Organizacyjnego, 2) Przedstawiciela Rządu, 3) Miasta Stołecznego Warszawy, 4) Uniwersytetu, 5) Warszawskiego Towarzystwa Naukowego, 6) Polskiego Towarzystwa Geograficznego, 7) Polskiego Towarzystwa Etnologicznego, 8) Delegatów Państw Słowiańskich. (Uprasza się o nieprzedłużanie przemówień ponad 5 minut).

13.00 Obiad, wydany przez Komitet Miejscowy.

15.00 Zwiedzenie miasta samochodami, punkt zborny przed lokalem śniadania.

(Uwaga PP. Kongresistów na objekty widziane po drodze będzie zwracana przy pomocy liczb, które szoferzy samochodów wysuną zgodnie z liczbami wymienionymi w „Przewodniku Kongresowym“).

18.00 Odpoczynek.

19.00 Przedstawienie w Teatrze Wielkim, na które bilety uzyskać należy na podstawie odnośnego bonu karty uczestnictwa w rannych godzinach w Biurze Zjazdowym.

22.15 Raut u Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, wydany w apartamentach Zamku.

24.00 Powrót tramwajami na miejsce postoju pociągu Kongresowego.

N. B. Panowie Kongresiści otrzymają bezpłatnie bloczki, zawierające 10 biletów tramwajowych, oraz „Przewodnik po mieście“, zaofiarowany przez Zarząd Tramwajów Miejskich.

Poniedziałek, 6 czerwca 1927.

9.30 I Zebranie Plenarne Zjazdu, ukonstytuowanie się jego prezydium i sekcji, w auli Uniwersytetu, Krakowskie Przedmieście 26.

N. B. Wszystkie nadesłane do chwili rozpoczęcia Zjazdu streszczenia referatów, przedstawionych na po-

siedzenia Zjazdu, zostały wydrukowane i doręczone Uczestnikom przed jego rozpoczęciem. Umożliwia to ograniczenie *czasu przemówień* referatowych do przewidzianych statutem Zjazdu 10 minut, a położenie nacisku na *dyskusję*, która winna być w publikacjach pozjazdowych szczegółowo protokołowana. W tym celu w czasie wszystkich posiedzeń Zjazdowych fachowcy uproszeni przez Komitet Zjazdowy prowadzić będą protokół; ponadto wszyscy Panowie, biorący udział w dyskusji, są proszeni do *złożenia streszczeń przemówień* dyskusyjnych na ręce odnośnego pana sekretarza. Autorzy zaś referatów zechcą zostawić zaraz po wygłoszeniu swego referatu jego gotowy do druku *rekopis* w rękach odnośnych panów sekretarzy, tak, by druk definitywnego sprawozdania II Zjazdu mógł się rozpocząć natychmiast po jego zakończeniu. *Wymiary* rękopisów referatowych ogranicza się *do 4-ch stron druku wielkiej ósemki*, przyczem jest rzeczą bardzo pożądaną, by rękopisy pisane były na maszynie i starannie przez autorów skorygowane.

Szczegółowy porządek dzienny poszczególnych posiedzeń Zjazdowych, których przewodnictwo spoczywać będzie w rękach kolejno się zmieniających gości zagranicznych, będzie codziennie rano wywieszony w Biurze Zjazdowym, oraz na drzwiach sal, w których odbędą się poszczególne posiedzenia.

11.30 Zwiedzenie przez fachowe grupy pod przew. miejscowych fachowców: 1) *Wojskowego instytutu Geograficznego* i Wystawy jego prac (ul. Wilcza 64); 2) *Muzeum Etnograficznego* (Krakowskie Przedmieście 66); 3) *Muzeum Przyrodniczego* (Krakowskie Przedmieście 26); 4) *Instytutu Nauk Antropologicznych* Towarzystwa Naukowego (ul. Śniadeckich 8); 5) *Ogrodu Botanicznego*

(Aleje Ujazdowskie 6—8); 6) *Wystawy krajoznawczej* (budownictwo, fizjografia, etnografia, fitogeografia) w Wydziale Architektury Politechniki Koszykowa 55. *Punkt zborny* dla wszystkich powyższych grup przed gmachem głównym Uniwersytetu.

14.00 Śniadanie, wydane przez Warszawski Komitet Zjazdowy.

16.00 Posiedzenia sekcyjne w gmachu Uniwersytetu Krakowskie Przedmieście 26.

Sekcja I.	audytorjum IV
„ II.	„ VII.
„ III.	„ VI.
„ IV.	„ X.
„ V.	„ V.
„ VI.	„ III.
„ VII.	„ IX.
„ VIII.	„ VIII.

22.50 Odjazd do Wilna.

N. B. Zwracamy uwagę PP. Kongresistów na okoliczność, że na dni spędzone w Warszawie przypadają Zielone Świąta i że wskutek tego nie należy liczyć się z możliwością podjęcia jakichkolwiek przesyłek pieniężnych, czy innych, skierowanych wprost do Warszawy, z możliwością zamiany pieniędzy ani też poczynienia jakichkolwiek zakupów. Wobec wielkiej odległości miejsca postoju pociągu Kongresowego od centrum miasta, należy z jednej strony liczyć się z trudnościami powrotu do niego poza przewidzianymi terminami, z drugiej zaś Komitet przygotował dla chwilowego odpoczynku następujące lokale:

Polskie Towarzystwo Krajoznawcze, Karowa 31.
Towarzystwo Nauczycieli Szkół Średnich, Bracka 18.

Uniwersytet, Krak. Przedmieście 26, Gimnazjum Żeńskie
im. Cecylji hr. Plater Zyberkówny, Piękna 24.

Biuro Zjazdowe w Warszawie funkcjonować będzie
dnia 5 czerwca od godz. 8—10-tej rano przy pociągu
na Głównym Dworcu, zaś 6 czerwca od godziny 9-tej
do 13-tej i od 15-tej do 19-tej w sali Senatu na Univer-
sytecie.

Wtorek, 7. czerwca 1927.

WILNO

(przyjazd 9.15).

KOMITET MIEJSCOWY:

WŁADYSŁAW RACZKIEWICZ, Wojewoda Wileński,
Przewodniczący,
Dr. BRONISŁAW RYDZEWSKI, Profesor Uniwersytetu
Stefana Batorego, Sekretarz.

Członkowie:

WITOLD BAŃKOWSKI, Prezydent Miasta,
Kapitan BRONIEWICZ, Prezes Towarzystwa Ochrony
Zabytków Historycznych Trok,
General STANISŁAW BURHARDT-BUKACKI,
Dr. C. EHRENKREUTZOWA, Profesor Uniwersytetu
Stef. Batorego,
Dr. M. LIMANOWSKI, Profesor Uniwersytetu Stefana
Batorego,
Pułkownik PASŁAWSKI, Dowódca IV. Brygady K. O. P.
Prof. Dr. ST. PIGOŃ, Rektor Uniwersytetu Stefana
Batorego,
Dr. JAN PRÜFFER, Profesor Uniwersytetu Stefana
Batorego.

JERZY REMER, Radca Wojewódzki,
KAZIMIERZ ROGALSKI, Prezydent Miasta Grodna,
Dr. ANTONI RYNIEWICZ, Kurator Okręgu Szkolnego
Wileńskiego,
Prof. KAZIMIERZ SŁAWIŃSKI, Prezes Oddziału Wileń-
skiego Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego,
Inż. JULJAN STARZEWSKI, Prezes Dyrekcji Kolei Wi-
leńskiej,
JÓZEF TRZECIAK, Prezes Centrali Kółek Rolniczych
w Wilnie,
KAROL WAGNER, Prezes Wileńskiego Towarzystwa
Rolniczego,
Dr. P. WIŚNIEWSKI, Profesor Uniwersytetu Stef. Ba-
torego,
JULJAN WITKOWSKI, Starosta Wileńsko-Trocki,
Dr. WŁADYSŁAW ZABORSKI, Prezes Towarzystwa
Przyjaciół Nauk,
WACŁAW ZDARSKI, Delegat Sekcji Kulturalno-
Oświatowej Województwa Nowogrodzkiego.

9.15 Powitanie Zjazdu na Dworcu przez czynniki
miejskowe i udanie się wspólne do Uniwersytetu Stefana
Batorego.

10.00 **Uroczyste Powitanie** Zjazdu w Auli kolumno-
wej przez Senat Uniwersytetu, poczem **posiedzenia sek-
cyjne** w salach, których przydział ogłoszony będzie na
drzwiach Auli.

12.00 do 14.00 **Śniadanie** i odpoczynek.

14.00 **Wycieczki naukowe.** a) *antropogeograficzna*
dla zwiedzenia miasta pod kierunkiem Profesorów Uni-
wersytetu; b) *geologiczno-morfologiczna* i *etnograficzna*
do Trok i Ponar, pod przew. Profesorów Uniwersytetu
M. LIMANOWSKIEGO i C. EHRENKREUTZOWEJ.

21.00 **Obiad.**

N. B. Szczegółowy program pobytu w Wilnie, przygotowany przez Komitet Miejscowy, będzie Uczestnikom Zjazdu rozdany przez Biuro na dworcu zaraz po przyjeździe.

Środa, 8. czerwca 1927.

Przejazd przez KRESY WSCHODNIE (Ziemia Wileńska, Polesie, Wołyń, do Lwowa).

1.40 odjazd z Wilna.

3.59— 4.19 Lida.

6.51— 7.51 Baranowicze.

8.34— 8.49 Harcewicze.

10.25—11.20 Łuniniec.

13.10—13.30 Udryc,

15.00—16.00 Sarny.

17.10—17.30 Bokwin,

19.08—19.18 Równe.

19.45—20.17 Zdołbunów.

21.43—21.58 Dubno.

NB. W czasie powyższego całodziennego przejazdu śniadanie, lunch i obiad podawane będą w pociągu.

Czwartek, 9 czerwca 1927.

L W Ó W

(przyjazd 8.00).

MIEJSCOWY KOMITET HONOROWY:

P. Wojewoda PAWEŁ GARAPICH, przewodniczący,
Członkowie:

Ks. Arcybiskup obrz. rz. kat. BOLESŁAW TWAR-
DOWSKI,

Ks. Arcybiskup obrz. orm. kat. J. TEODOROWICZ,

Ks. Arcybiskup obrz. gr. kat. A. SZEPTYCKI,

P. JÓZEF NEUMANN, Prezydent Miasta,
Dr. JÓZEF SIEMIRADZKI, Rektor Uniwersytetu J. K.
Inż. Dr. OTTO NADOLSKI, Rektor Politechniki,
Dr. W. MORACZEWSKI, Rektor Akademii Weterynarii,
P. ANTONI PAWŁOWSKI, Rektor Wyższej Szkoły dla
Handlu i Przemysłu Zagran.,
Generał WŁADYSŁAW SIKORSKI, Dowódca O. K.
Dr. JAN RIEMER, Kurator Okręgu Szkolnego,
P. PAWEŁ PRACHTEL MORAWIAŃSKI, Prezes Dy-
rekcji Kolei,
Dr. TADEUSZ POLAK, Prezes Izby Skarbowej,
Inż. KAZIMIERZ DUTCZYŃSKI, Prezes Dyrekcji Poczty,
Dr. J. REINLENDER, Dyrektor Policji,
Dr. J. CZEKANOWSKI, Profesor Uniwersytetu J. K.
Dr. E. ROMER, Profesor Uniwersytetu J. K.

MIEJSCOWY KOMITET WYKONAWCZY:

Dr. EUGENJUSZ ROMER, Profesor Uniwersytetu J. K.
Przewodniczący,
Dr. AUGUST ZIERHOFFER, Sekretarz.

Członkowie:

Radca J. BECHMETIUK, Dyrekcja Policji,
Prof. Dr. J. CZEKANOWSKI, Polskie Towarzystwo Lu-
doznawcze,
Prof. STANISŁAW CZERSKI, Akademia Weterynarii,
Dr. A. DUDZIŃSKI, W. S. H. Z.,
Dr. M. KAMIENSKI, P. T. P., Kopernik,
Sekretarz KIRSCHNER, Prezydium Województwa,
Dr. F. KOLESSA, Towarzystwo Szewczeni,
Prof. Dr. STANISŁAW KULCZYŃSKI, Towarzystwo
Botaniczne,
Sekretarz T. ŁABA, Prezydium Miasta,

Prof. Dr. MAKSYMILJAN MATAKIEWICZ, Politechnika,
Dr. STANISŁAW RACHWAŁ, Zbiory Kulturalne miasta Lwowa,
Dr. J. RAKOWSKI, Towarzystwo Nauk. im. Szewczenki,
J. M. Rektor J. SIEMIRADZKI, Uniwersytet J. K.
Porucznik SMAGACZ, Komenda Miasta,
Dr. ŚWIATKIEWICZ, Związek Etnologów Polskich.

8.30 Powitanie na dworcu przez czynniki miejscowe i przejazd tramwajami na Uniwersytet.

9.00 Powitanie Zjazdu w auli Uniwersytetu, ul. Marszałkowska, przez JM. Rektora J. SIEMIRADZKIEGO, imieniem Uniwersytetu.

9.15 Posiedzenie plenarne w tejże auli.

11.30 Zwiedzenie Wystawy kartograficznej w Zakładzie Geograficznym Uniwersytetu pod przew. prof. ROMERA.

11.30 Zwiedzenie miasta i muzeów samochodami w 5-ciu grupach pod przew. fachowych przewodników:

1) Politechnika, Zbiory Orzechowicza, Ossolineum, Biblioteka Uniwersytecka, Panorama Raławicka:

2) Muzeum Dzieduszyckich, Panorama Raławicka—Wydział Lekarski;

3) Muzeum Króla Jana III i Historyczne, Muzeum Narodne, Panorama Raławicka, Park Kilińskiego:

4) Panorama Raławicka, Muzeum im. Szewczenki, Muzeum Dzieduszyckich;

5) Narodne Muzeum, Panorama Raławicka, Muzeum Przemysłowe i Galeria Miejska.

13.30 Śniadanie, wydane przez Towarzystwa Naukowe w sali Hotelu Krakowskiego przy placu Bernardyńskim 7.

15.30 Posiedzenia sekcyjne w salach nowego gmachu Uniwersytetu, ul. Marszałkowska.

NB. Numery i rozmieszczenie sal, przeznaczonych dla poszczególnych sekcji, będą ogłoszone w auli i przy wejściu do gmachu.

17.30 Wycieczka na Wysoki Zamek, samochodami, pod przew. prof. E. ROMERA.

NB. Ewentualnie proponowana jest w czasie od 14—19-tej wycieczka botaniczna do Janowa pod przew. prof. Uniw. St. KULCZYŃSKIEGO,

19.30 Przedstawienie w Teatrach Lwowskich do wyboru: a) Teatr Wielki, Wały Hetmańskie, b) Teatr Nowości, ul. Słoneczna, c) Teatr Mały, ul. Grodecka 26. Z teatrów przejazd samochodami do ratusza.

22.00 Raut, wydany przez Prezydium miasta, w sali Rady Miejskiej w Ratuszu. Odjazd samochodami do pociągu.

Piątek, 10 czerwca, 1927.

Przejazd ze Lwowa przez Borysław i Sącz do Chabówki.

0.07 Odjazd ze Lwowa.

2.38—2.58 Stryj.

3.25—6.56 Gaje Wyżne.

7.15—7.30 Drohobycz.

7.54 przyjazd do Borysławia.

B O R Y S Ł A W

(przyjazd 7.54).

KOMITET HONOROWY

Inż. ZYGMUNT BIELSKI, prof. Akademii Górniczej w Krakowie, Prezes Stowarzyszenia Pol. Inżynierów Przem. Naft. w Borysławiu,

TADEUSZ CHŁAPOWSKI, Dyrektor Tow. Naft. „Galicia“, Prezes Izby Pracodawców w Borysławiu,
ZYGMUNT GERSTMAN, Dyrektor Gimnazjum, Prezes „Sokoła“ w Borysławiu,
CZESŁAW ZARUSKI, Sekretarz Izby Pracodawców w Borysławiu,
WIKTOR BOBROWSKI, Prezes Związku Polskich Techników Wiertniczych w Borysławiu.

KOMITET WYKONAWCZY:

Dr. KONSTANTY TOŁWIŃSKI, Kierownik Stacji Geolog. w Borysławiu,
Inż. MARCELI KARPIŃSKI, Dyrektor S-ko Gazowej, Sekretarz Stow. Pol. Inżynierów,
Dr. STANISŁAW KRAJEWSKI, geolog,
JAN GERLACH, Profesor Gimnazjum,
Inż. JÓZEF ZIELIŃSKI, geolog,
Inż. HENRYK GÓRKA.

8.00 Powitanie na dworcu przez czynniki miejscowe. **Zwiedzanie miasta Borysław. Wycieczka przez Mrażnicę na Buchowy Dział z widokiem na Schodnicę, wraz z wiedzaniem Kopalni naftowej „Silva Plana“ pod przew. Dra Stanisława KRAJEWSKIEGO.**

12.14 Odjazd.

12.34—12.44 Drohobycz.

14.20—14.30 Sambor.

15.29—15.51 Chyrów.

17.49—18.10 Nowy Zagórz.

20.22—20.27 Krosno.

21.27—21.35 Jasło.

NB. Śniadanie, lunch i obiad w dniu tym podawane będą w pociągu.

Sobota, 11 czerwca 1927.

ZAKOPANE I TATRY.

0.01—0.13 Stróże,
1.49—2.22 Nowy Sącz,
6.47—7.00 Chabówka, przesiadanie na specjalny pociąg do Zakopanego,
8.38 Zakopane — przyjazd.

MIEJSCOWY KOMITET:

P. KONSTANTY STAROSOLSKI, Komisarz Rządowy dla Uzdrowiska i Gminy Zakopane,
P. KAROL STRYJEŃSKI, Dyrektor Szkoły Przemysłu Drzewnego,
P. JULJUSZ ZBOROWSKI, Dyrektor Muzeum Tatrzańskiego,
P. MIECZYŚLAW ŚWIERZ, Wiceprezes Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego,
P. JANUSZ DOMANIEWSKI, Kustosz Muzeum Tatrzańskiego,
P. IRENA DOMANIEWSKA,
P. JÓZEF FEDOROWICZ, Kierownik Stacji Meteorologicznej.

8.45 Powitanie na dworcu przez czynniki miejscowe, przejście pod ich kierownictwem do Muzeum Tatrzańskiego i wyjazd, względnie wymarsz na wycieczki w Tatry.

a) *Geologiczno-etnograficzna* pod przew. Prof. Akademji Górniczej W. GOETLA i Dr. Z. PACEWICZOWEJ, na Gęsią Szyję do Roztoki i Morskiego Oka;

b) *glacjalno-morfologiczna*, przez Kuźnice, Kondratową, Myślenickie Turnie i Halę Kasprową z powrotem do Kuźnic, pod przew. Prof. E. ROMERA;

c) *geobotaniczna* przez dolinę Kościeliską na Halę pod Uplazem, Ciemniaka, Krzesanicę, Kopę Kondracką i Mały Giewont do doliny Strażyskiej, pod przew. Prof. Wł. SZAFERA i Dra B. PAWŁOWSKIEGO.

20.00 **Oblad** w Kuźnicach, przy tańcach góralskich i wiatrze, pod gołem niebem,

23.00 **Odjazd** z Zakopanego.

NB. W programie tatrzańskim zastrzega sobie Komitet wszelkie zmiany, wynikające z ewentualnej niepogody i innych, niedających się przewidzieć okoliczności. W szczególności przewidzianem jest na wypadek niepogody zwiedzanie Muzeum Tatrzańskiego i odbycie posiedzeń sekcyjnych. Zimny wikt na cały dzień będzie uczestnikom dostarczany w pociągu z rana przed rozpoczęciem wycieczek.

Niedziela, 12 czerwca, 1927.

K R A K Ó W

(przyjazd 8.21 rano).

KOMITET MIEJSCOWY HONOROWY:

Prof. LEON MARCHLEWSKI, Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, Przewodniczący,

J. STANISŁAW BYSTRON, Profesor Uniwersytetu Jag.,
Sekretarz.

Członkowie:
Prof. JAN ROZWADOWSKI, Prezes Polskiej Akademii
Umiejętności,
P. LUDWIK DAROWSKI, Wojewoda Krakowski,
Inż. KAROL ROLLE, Prezydent stoł. m. Krakowa,
Gen. Dyw. ST. WRÓBLEWSKI, Dowódca Okręgu
Korpusu,
Podpułk. JAN KOSTRZEWSKI, Komendant Miasta.

MIEJSCOWY KOMITET WYKONAWCZY:

Dr. J. SMOLEŃSKI, Prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego,
Przewodniczący,
ZENON BERES, Sekretarz Krajowego Związku Tury-
stycznego, Sekretarz.

Członkowie:
Dr. J. STANISŁAW BYSTRON, Profesor Uniwersytetu
Jagiellońskiego,
Dyrektor JAN KRZYŻANOWSKI, Dyrektor Miejskiej
Izby Obrachunkowej,
JAN ŁOBODYCZ, Prezes Akademickiego Związku,
Dr. J. PAGACZEWSKI, Profesor Uniwersytetu Jag.,
P. J. A. REGUŁA, Wicesekretarz Uniwersytetu Jag.,
P. A. RYDEL, Dyrektor Kancelarii Polskiej Akademii
Umiejętności,
Dr. L. SCHNEIDER, Wiceprezydent miasta Krakowa.
P. Starosta TCHÓRZNICKI, Referendarz Województwa
Krakowskiego.

8.21 Powitanie na dworcu, przez czynniki miej-
scowe.

9.00 Posiedzenie sekcyjne:

Sekcja I. Kollegjum Witkowskiego, Gołębia 13.
„ II. Zakład Geologiczny, św. Anny 6.

-
- Sekcja III. Zakład Botaniczny, Lubicz 46,
„ IV. „ Zoologiczny, św. Anny 6,
„ V. Instytut Geograficzny, Grodzka 64,
„ VI. Zakład Antropologiczny, Grodzka 53,
„ VII. „ Mineralogiczny, Gołębia 11,
„ VIII. Instytut Historyczny, Collegium No-
vum II p.

NB. W międzyczasie odbędzie się **posiedzenie dele-
gatów** w sali senatu akademickiego.

11.00 Zebranie w auli Uniwersytetu, Collegium No-
vum, powitanie przez Rektora Uniwersytetu Jagielloń-
skiego i Prezesa Polskiej Akademii Umiejętności,

12.00 Objazd miasta pod przew. profesora Dr. J.
PAGACZEWSKIEGO; punkt zborny przed Collegium
Novum, powrót na dworzec.

13.30 Obiad w pociągu.

15.00 Wycieczki fachowe w okolicę Krakowa:

a) *geologiczno-morfologiczna* na Kopiec Kościuszki.
pod przew. Prof. J. NOWAKA i J. SMOLEŃSKIEGO;

b) *geobotaniczna* na Bielany, pod przew. prof. Wł.
SZAFERA i dr. A. KOZŁOWSKIEJ;

c) *etnograficzna* do Bronowic, pod przew. Prof. K.
MOSZYŃSKIEGO i Inspektora S. UDZIELI.

Punkt zborny dla wszystkich wycieczek przed po-
stojem pociągu Kongresowego.

17.30 Plenarne Zebranie, odczytanie uchwał Zjazdu,
przemówienia delegatów oraz **uroczyste zamknięcie**
Zjazdu przez jego Prezesa,

19.30 Przedstawienie w Teatrze miejskim im. Sło-
wackiego.

NB. Zgłoszenia na uzyskanie wstępu do Teatru, na-
leży złożyć w Biurze Zjazdowym do godz. 12-tej w po-
łudnie.

21.30 Raut w sali Starego Teatru, ul. Szczepańska.

23.15 Pożegnanie na dworcu przez Polskie Towarzystwo Geograficzne,

23.30 Odjazd w kierunku Dziedzic.

NB. Biuro Zjazdu w Krakowie urzędować będzie w Uniwersytecie Collegium Novum na parterze. Wobec niedzieli, nieczynne są banki, sklepy i łaźnie publiczne. Członkowie Zjazdu mają możliwość kąpieli (ciepłe tusze) w gmachu Polskiej Y. M. C. A., ul. Krowoderska 8; godziny dla Panów i Pań ogłoszone będą w Biurze Zjazdowym. PP. Kongresiści pragnący zatrzymać się w Krakowie na dzień następny lub dłuższy okres, zechcą to na piśmie zgłosić do Biura Zjazdowego, zaraz po przybyciu do Dziedzic, celem zapewnienia im noclegu w Krakowie.

* * *

Przeprowadzenie powyższego programu podróznego wymaga w interesie PP. Kongresistów *przestrzeganie pewnych norm*, podyktowanych względami bezpieczeństwa, ekonomji czasu i sprawności w przeprowadzeniu programu. W szczególności PP. Kongresiści zechcą się liczyć z tem, że przez zgodę na odbycie Kongresu we formie podróźnej, biorą na siebie *pełną odpowiedzialność* za wszelkie konsekwencje, wynikające z *nieostrożnego wysiadania i wsiadania* do pociągu będącego w ruchu, *przekraczania torów* kolejowych w stacjach, w których się pociąg zatrzymuje, zwłaszcza na noc, i innych nieostrożnych kroków na obszarze stacyjnym.

Niemożność dodania do pociągu już i tak zbyt ciężkiego, dalszych wagonów restauracyjnych poza dwoma, zmusza Komitet do prośby, by PP. Kongresiści zechcieli!

od pierwszej chwili podróży trzymać się *porządku*, w którym podawane będą posiłki w pociągu, dzieląc się na 6 grup (Nr. 1—40, 41—80, 81—120, 121—160, 161—200, 201—234), które w 2-ch wagonach, kolejno po 3 grupy, licząc na każdą po 40 minut, otrzymywać będą śniadania, lunche i obiady. Regularne zgłaszanie się w *tej samej grupie i o tej samej porze* do posiłków jest rzeczą bezwzględnie konieczną dla przeprowadzenia programu. Śniadania będą podawane w rannych godzinach od 6-tej do 9-tej, lunche zaś i obiady w godzinach przewidzianych programem, zawsze przez czasokres dwu godzin. Należytość za posiłki normalne, przewidziane w programie, a otrzymane w wagonach restauracyjnych, prosimy uregulować przy pomocy odnośnych odcinków karty uczestnictwa. Sygnał dla zmiany wspomnianych trzech grup podany będzie z wagonów restauracyjnych przy pomocy gongu. Z tych samych względów jest rzeczą niezmiernie wskazaną *ustalenie i przestrzeganie kolejności w korzystaniu z umywalni*; w każdym z wagonów ze względów technicznych nie będzie można uruchomić więcej jak po 3 umywalnie, tak, że z konieczności korzystać winny z każdej po 8-miu PP. Kongresistów. Ze względu na wyjątkową sprężystość administracji, wymaganą przy pod różnej technice Zjazdu i braku pomieszczenia obszerniejszego na Biuro i jego personel w pociągu, Biuro przygotowuje z góry cały materiał Zjazdowy według numerów miejsc, przeznaczonych dla PP. Kongresistów. Dlatego wszelkie zmiany miejsc powodują niezmiernie komplikacje, mogą doprowadzić do straty cennego czasu i narazić PP. Kongresistów na niepożądane skutki. Dlatego uprasza się PP. Kongresistów o niezmiennianie miejsc, przeznaczonych Im przez Biuro Zjazdowe.

Nie mogąc przedziałów wagonów zamykać na klucz,

prosimy PP. Kongresistów o *trzymanie rzeczy kosztowniejszych w zamkniętym bagażu*, przyczem Biuro mimo wszelkich kroków, poczynionych w sprawie opieki nad pociągiem i wagonami, nie może wziąć na siebie odpowiedzialności za *zaginięcie jakichkolwiek przedmiotów*. Do osobistej obsługi PP. Kongresistów będzie dodana na każdy wagon jedna osoba; liczby tej powiększyć nie można było ze względu na trudności pomieszczenia służby. PP. Kongresiści są proszeni liczyć się z tą, nie dającą się usunąć, okolicznością.

W wagonach restauracyjnych Biuro Zjazdowe postara się uruchomić *biblioteczki podręczne* oraz komplety *map specjalnych całej Polski*; w Biurze zaś poczynić będzie można *zamówienia na publikacje* wszelkiego rodzaju, które Biuro skieruje po zakończeniu Zjazdu do odpowiednich księgarń, dla bezpośredniego dostania zamówionych publikacji do miejsca stałego pobytu Kongresistów. Nadto we wszystkich stacjach, w których pociąg zatrzymuje się na cały dzień, księgarnie kolejowe „Ruch“ zaopatrzone będą obficie w wszelkiego rodzaju *pamiątki, pocztówki, albumy, znaczki pocztowe, wyroby tytoniowe* itd.

W interesie PP. Kongresistów leży zaznajomienie się codziennie rano przed opuszczeniem pociągu z *porządkiem dziennym* i wszelkiego rodzaju *informacjami*, które będą w widocznym miejscu w każdym wagonie umieszczone. Codziennie należy również z rana przed opuszczeniem pociągu zgłosić się do Biura po odebranie nadeszłej *korrespondencji*, którą *bez wyjątku* zarówno listowną, jak i pieniężną skierować należy *na cały czas Zjazdu* pod następującym adresem:

K O G E S
dla p. X. Y.
K r a k ó w 2

zaś całą korespondencję telegraficzną adresować jak następuje:

K O G E S
X. Y.
K r a k ó w

Poczta ta będzie z Krakowa najszybszą drogą dostarczona do chwilowego pobytu Zjazdu, i doręczona do rąk sekretarza generalnego, upoważnionego do odbioru całkowitej poczty, codziennie rano, w chwili przybycia na miejsce postoju.

Koszta podróży i pobytu w Polsce ograniczą się do częściowego pokrycia kosztów przejazdu i wiktowania w wozach restauracyjnych, towarzyszących Zjazdowi, co wyniesie *dziennie* dolarów amerykańskich 2.50. Kwotę tę na dni jedenaście, łącznie dolarów 27.50, względnie jej równowartość Zł. 247.50 należy złożyć w *chwili przyjazdu do Dziedzic*, 2. czerwca rano do rąk skarbnika Zjazdu.

Dla wjazdu do Polski PP. Kongresistów, uzyskał Komitet ulgę w opłacie za *wizę*, z której PP. Kongresisści korzystać mogą na podstawie pierwszego odcinka Karty uczestnictwa. Niemniej uzyskał Komitet Zjazdowy *ulgę w taryfie przejazdu kolejowego* dla PP.

Kongresistów, którzy celem przyjazdu do Dziejic przebyć muszą poważniejszą przestrzeń kolejami polskimi. Ulga ta uprawnia po opłacie całkowitego biletu w czasie dojazdu do zniżki biletu kolejowego 66% w drodze powrotnej w dowolnej klasie pociągiem osobowym, względnie za normalną dopłatą pociągiem pociągiem pospiesznym. Odcinek, uprawniający do korzystania z tej ulgi, znajduje się na końcu karty uczestnictwa.

Sekretarjat podaje do wiadomości PP. Kongresistów, że Pp. pragnący u stóp Tatr zatrzymać się w okresie pozjazdowym mogą liczyć na umieszczenie wraz z wiktowaniem się w Zakopanem w cenie 5—12 złotych dziennie; zaś po stronie Czesko-Słowackiej „Slovenský Cyzinecky Svaz“ w Bratysławie uzyskał w okresie od dnia 9—16 czerwca br. zniżkę dla Kongresistów w Państwowych Hotelach w Tatrzeńskiej Łomnicy i nad Szczyrbskim Jeziolem w wysokości dla noclegów 40%, zaś dla pensji 20%, nadto zniżkę 50% na kolei elektrycznej Łomnica— Stary Smokowiec — Szczyrbskie Jezioro oraz Stary Smokowiec—Poprad.

IIe CONGRÈS
DE GÉOGRAPHES ET
ETHNOGRAPHES SLAVES
EN POLOGNE

THE
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF TORONTO
130 St. George Street
Toronto, Ontario

IIe CONGRÈS
DE GÉOGRAPHES ET
ETHNOGRAPHES SLAVES
EN POLOGNE

DU 2 AU 12 JUIN 1927

PROGRAMME

CRACOVIE 1927
COMITÉ D'ORGANISATION DU IIe CONGRÈS
DE GÉOGRAPHES ET ETHNOGRAPHES SLAVES

<http://rcin.org.pl>

IMPRIMERIE GÉOGRAPHIQUE „ORBIS“
CRACOVIE, DEBNIKI, 41 RUE BARSKA

<http://rcin.org.pl>

Conformément à la décision du 1-er Congrès des Géographes et Ethnographes Slaves, ayant délibéré en 1923 à Prague, ainsi qu'à celle de la Commission de Géographie près de l'Académie Polonaise des Sciences prise en Novembre 1926, le II-e Congrès de Géographes et Ethnographes Slaves aura lieu en Pologne dans la période comprise entre le 2 et 12 Juin 1927, étant spécifié que son inauguration aura lieu à Varsovie et sa clôture à Cracovie.

MR LE PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE POLONAISE
a bien voulu accepter le protectorat du Congrès.

Pour mener à bien les travaux

LE COMITÉ D'ORGANISATION

suivant s'est formé sous les auspices du Comité Géographique National de Pologne:

Mr le dr. JEAN STANISLAS BYSTROŃ, professeur
à l'Université Jaguillon à Cracovie,

Mr le dr. JEAN CZEKANOWSKI, professeur à l'Université J. K. à Lwow,

Mr le dr. ADAM FISCHER, professeur à l'Université J. K. à Lwów,

Mme le dr. REINE FLESZAROWA, bibliothécaire de l'Institut Géologique d'Etat à Varsovie,

Mr le dr. EUGÈNE FRANKOWSKI, professeur à l'Université de Poznan,

-
-
- Mr le dr. VALÈRE GOETEL, professeur à l'Académie des Mines à Cracovie,
- Mr le dr. LADISLAS GORCZYŃSKI, directeur de l'Institut Météorologique d'Etat à Varsovie,
- Mr le Ministre THADÉE GRABOWSKI, chef de section au Ministère des Affaires Etrangères,
- Mr le dr. BOLESLAS HRYNIEWIECKI, recteur de l'Université de Varsovie,
- Mr le dr. ANTOINE JAKUBSKI, professeur à l'Université de Poznań,
- Mr ALEXANDRE JANOWSKI, chef de section au Ministère des Cultes et de l'Instruction publique,
- Mr le dr. VINCESLAS JEZIERSKI, Inspecteur au Ministère des Cultes et de l'Instruction publique,
- Mr le dr. FILARET KOLESSA, professeur à Lwów,
- Mr VLADIMIR KONKOLNIAK, conseiller au Ministère de l'Intérieur,
- Le colonel KREUTZINGER, chef de l'Institut Géographique Militaire à Varsovie,
- Mr ALEXANDRE KRÜGER, conseiller à la Direction des Chemins de fer à Cracovie,
- Mr CASIMIR KULWIEĆ, directeur de Gymnase à Varsovie,
- Mr le dr. STANISLAS LENCEWICZ, professeur à l'Université de Varsovie,
- Mr GEORGES LEWAKOWSKI, commandant de l'Etat-Major Général et chef de la Section Cartographique à l'Institut Géographique Militaire,
- Mr le dr. MIETCHISLAS LIMANOWSKI, professeur à l'Universite Etienne Batory à Wilno,
- Mr le dr. GEORGES LOTH de Varsovie,
- Mr l'abbé LADISLAS ŁEGA de Toruń,
-
-

-
-
- Mr LADISLAS MASSALSKI, président. de la Société
Polonaise de Géographie de Varsovie,
- Mr CASIMIR MOSZYŃSKI, professeur à l'Université
Jaguellon à Cracovie,
- Mr le dr. CASIMIR NITSCH, professeur à l'Université
Jaguellon à Cracovie,
- Mr le dr. STANISLAS NOWAKOWSKI, professeur à
l'Université de Poznań,
- Mr le dr. STANISLAS PAWŁOWSKI, professeur à
l'Université de Poznań,
- Mr le dr. LADISLAS POLIŃSKI, conservateur du Mu-
sée d'Etat des Sciences Naturelles à Varsovie,
- Mr le dr. EUGÈNE ROMER, professeur à l'Université
J. K. à Lwów.
- Mr le dr. JEAN ROZWADOWSKI, président de l'Aca-
démie polonaise des Sciences à Cracovie,
- Mr JULIEN RUMMEL, directeur de la „Navigation Po-
lonaise“ („Żegluga Polska“) à Gdynia.
- Mr le dr. BRONISLAS RYDZEWSKI, professeur à l'U-
niversité Etienne Batory à Wilno,
- Mr le dr. LUDOMIR SAWICKI, professeur à l'Univer-
sité Jaguellon à Cracovie,
- Mr le dr. LADISLAS SEMKOWICZ, professeur à l'Uni-
versité Jaguellon à Cracovie,
- Mr le dr. GEORGES SMOLEŃSKI, professeur à l'Uni-
versité Jaguellon à Cracovie,
- Mr le dr. LADISLAS SZAFER, professeur à l'Univer-
sité Jaguellon à Cracovie,
- Mr le dr. CASIMIR SZULC, sous-directeur de l'Insti-
tut Météorologique d'Etat à Varsovie,
- Mr le dr. JULIEN TOKARSKI, professeur à l'Univer-
sité J. K. à Lwów,
- Mr le dr. BRONISLAS TOŁWIŃSKI, directeur de la
-
-

Station Géologique d'Etat à Borysław,
Mr SÉVERIN UDZIELA, inspecteur et conservateur du
Musée Ethnographique à Cracovie,
Mr JULES ZBOROWSKI, professeur et directeur du
Musée de Tatra à Zakopane,
Mr le dr. ZITYŃSKI, professeur à l'Université J. K. à
Lwów,
Mr l'ingénieur THADÉE ZUBRZYCKI, chef du Bureau
Central Hydrologique à Varsovie.

* * *

Le Comité sus-mentionné a élu dans son sein un **Comité plus restreint** composé de M. M. Czekanowski, Frankowski, Goetel, Pawłowski, Romer, Rummel, Rydzewski, Sawicki, Zityński. La **présidence** du Comité d'Organisation a été confiée à Mr le professeur Romer; le **secrétariat général** à Mr le professeur Sawicki, sa **suppléance** à Mr le professeur Smoleński; la **trésorerie** à Mr le professeur Goetel. Le Comité a confié l'**executive** à MM. Goetel et Sawicki.

Le Congrès aura le caractère d'un **voyage scientifique** au cours duquel ses membres s'arrêteront dans les centres principaux de la Pologne pour y tenir séances et conseils professionnels ainsi que pour excursionner. Les travaux du Congrès seront accomplis au cours des **séances plénières**, tenues à Varsovie, à Lwów et à Cracovie, ainsi qu'au cours des **séances des sections** du Congrès, tenues à Varsovie, à Wilno, à Lwów et à Cracovie. L'inauguration du Congrès sera précédée d'un voyage dans la Pologne de l'ouest, au cours duquel auront lieu des **séances d'informations** à Katowice, à Poznań et à Gdynia.

* * *

Pour ses délibérations le Congrès sera divisé en huit

S E C T I O N S :

1) *Cartographie, géophysique, géodésie, météorologie, climatologie, hydrographie*; président de la section: le colonel KREUTZINGER, chef de l'Institut géographique Militaire à Varsovie. Secrétaire: Mr Casimir SZULC, sous-directeur de l'Institut Météorologique d'Etat à Varsovie.

2) *Géomorphologie, géologie*; président: Mr le Dr Georges SMOLEŃSKI, professeur à l'Université Jaguillon à Cracovie. Secrétaire: Mr le Dr. Jean NOWAK, professeur à l'Université Jaguillon à Cracovie.

3) *Phytogéographie*; président: Mr le Dr. Boleslas HRYNIEWIECKI, recteur de l'Université de Varsovie. Secrétaire: Mr le Dr. Roman KOBENDZA, inspecteur du Jardin Universitaire Botanique à Varsovie.

4) *Zoogéographie*; président: Mr le Dr. Antoine JAKUBSKI, professeur à l'Université de Poznań. Secrétaire: Mr le professeur J. W. SZULCZEWSKI à Poznań.

5) *Géographie de l'homme et géographie économique*; président: Mr le Dr. Stanislas PAWŁOWSKI, professeur à l'Université de Poznań. Secrétaire: Mr le Dr. Stanislas NOWAKOWSKI, professeur à l'Université de Poznań.

6) *Antropologie, démographie, ethnographie, sociologie*; président: Mr le Dr. Jean CZEKANOWSKI, professeur à l'Université à Lwów. Secrétaire: Mr le Dr. Jean Stanislas BYSTRON, professeur à l'Université Jaguillon à Cracovie.

7) *Géographie régionale, topographie*; président Mr le Dr. Henri ARCTOWSKI, professeur à l'Université

à Lwów. Secrétaire: Mr Alexandre JANOWSKI, président de la Société Polonaise de Topographie à Varsovie.

8) *Géographie histor.que, histoire de la géographie*; président: Mr le Dr. Ladislas SEMKOWICZ, professeur à l'Université Jaguillon à Cracovie. Secrétaire Mme le Dr. Stanisława NIEMCÓWNA, professeur à Cracovie.

* * *

LE PROGRAMME DU VOYAGE

des Membres du Congrès est le suivant.

Judi, 2 Juin 1927.

7 h 00 Rencontre des Membres du Congrès à Dzie-
dzice, réception, déjeuner en commun. Le bureau du
Congrès, ouvert dans la salle d'attente de II-e classe,
remettra aux Membres du Congrès sur présentation et
remise du numéro de la carte de participation au Con-
grès, les publications préparées pour les Congressistes,
les insignes, éventuellement recevra les cotisations non
payées encore ainsi que la somme due pour le voyage
et la nourriture, se montant à 27.50 dollars, ou sa valeur
en złoty, c'est-à-dire 247.50 zł. Ce bureau pourra aussi
fournir toutes les informations désirées.

8 h 25. Départ pour Katowice avec, pour but, une
excursion dans le bassin minier de Silésie.

* * *

K A T O W I C E

(arrivée à 9 h 30).

COMITÉ D'HONNEUR LOCAL:

Mr le Dr. MICHEL GRAŻYŃSKI, Voïevode de Silésie,
président,

Mr l'abbé A. LISIECKI, Evêque de Silésie,
Mr CONSTANTIN WOLNY, Maréchal de la Diète,
Mr GR. GÓRNIK, président de la Ville de Katowice,
Mr le directeur JOSEPH PIECHULEK, président du
Conseil Municipal.

Membres:

Mr A. BALCER, directeur du Syndicat des Fonderies
polonaises de fer,
Mr R. BRZESKI, directeur de la Chambre de Commerce
à Katowice,
Mr l'ingénieur AL. CISZEWSKI, directeur général des
Etablissements Hohenlohe,
Mr P. DEBICKI, président de la Direction des Douanes
à Mysłowice,
Mr l'ingénieur B. DOBRZYCKI, président de la Direc-
tion des Chemins de Fer à Katowice,
Mr l'ingénieur J. DWORZAŃCZYK, directeur général de
la Société „Giesche“,
Mr GASPARI, chef de Section de la Voïevodie
Mr l'ingénieur STANISLAS GADOMSKI, directeur de la
Société des Mines de Sosnowiec,
Mr l'ingénieur MIETCHISLAS GRABIŃSKI, directeur
des Mines de la Société Franco-Italienne, à Dąbro-
wa Górnicza,
Mr le Dr. GLÜCK, directeur général de la Fonderie
„Pokój“,
Mr le Dr. JARCZYK, président du Z. K. K. Z.,
Mr le Ministre A. KAMIENSKI, président de la Société
des Ingénieurs et Techniciens de la Voïevodie de
Silésie,
Mr le Ministre KIEDROŃ, directeur général des Fon-
deries réunies,

-
-
- Mr l'ingénieur J. KNOTHE directeur général du Skarboferme,
Mr le député ALOIS KOT, président de l'Association du travail,
Mr le pasteur KULISZ,
Mr KUNTZE, directeur des Postes et Télégraphes à Katowice,
Mr l'ingénieur J. LEBIEDZIK, directeur de la mine „Giesche“,
Mr l'abbé JOSEPH LONDZIN,
Mr Z. MALAWSKI, Staroste Minier,
Mr l'ingénieur MARKIEWICZ, directeur de la Société „Czeladź“,
Mr l'ingénieur T. MORAWSKI, directeur général de „Lignoza“ Soc. Anonyme,
Mr l'ingénieur A. OKOŁOWICZ, directeur des mines du prince de Pszczyna,
Mr l'ingénieur A. PODOSKI, directeur général de la Fabrique des Produits azotés à Chorzów,
Mr l'ingénieur ST. RAŻNIEWSKI, directeur de la Société de Grodziec,
Mr RĘGOROWICZ, chef de Section de l'Instruction,
Mr l'ingénieur F. REUMAUX, directeur général du „Skarboferme“,
Mr l'ingénieur K. RIEGER, directeur de la mine „Król“,
Mr le Dr. ROSTEK, chef de Section de Santé,
Mr ROZNOWSKI, professeur et président de la filiale silésienne de la Société de Professeurs des Ecoles supérieures et secondaires,
Mr l'ingénieur SZ. RUDOWSKI, chef de Section du Commerce et de l'Industrie,
Mr l'ingénieur W. SĘGAJŁŁO, directeur général de la Société Varsoivienne des Mines et Charbon.
-
-

Mr le Dr. SEIDLER, staroste de Katowice,
Mr le Dr. A. SZCZEPAŃSKI, consul général de Po-
logne à Bytom,
Mr L. SZEFER, suppléant du staroste minier,
Mr le Dr. THADÉE STARK, président de la Cour d'Ap-
pel à Katowice,
Mr l'ingénieur VIANNAY, directeur général de la So-
ciété „Czeladź“,
Mr l'ingénieur ST. WOJCIECHOWSKI, directeur gé-
néral de la Société Minière de Czerniec,
Mr l'ingénieur J. WOJNAR, directeur général de l'As-
sociation des Fabriques de Coke,
Mr le Dr. ZAJĄC, général,
Mr ŻURAWSKI, vice-voïevode,
Mr l'ingénieur ŻUKOWSKI, directeur général de la So-
ciété „Hr. Renard“,

COMITÉ EXÉCUTIF LOCAL:

Mr le Dr. L. REGOROWICZ, chef de Section de l'In-
struction Publique, président,
Mr le Dr. THADÉE BETLEJA, secrétaire,
Mr le Dr. W. OLSZEWICZ, trésorier,
Mlle CHECIŃSKA HÉLÈNE,
Mlle DANKÓWNA,
Mr le Dr. DOBIJA DZIUBCZYNSKI,
Mr GRZYBOWSKI, professeur,
Mlle HŁASKO-PAWLICÓWNA,
Mlle JAGUSIŃSKA H.,
Mlle PAPIEŻÓWNA,
Mlle SIKORZANKA,
Mr SMOLEN, professeur,
Mr l'abbé STRAMEK,
Mr l'ingénieur L. SZEFER,

Mr WARCHOLIK, professeur,
Mme WOJCIECHOWSKA.

De 9 h 30 à 10 h. Réception à la gare. Puis on se rendra à l'Aula du Gymnase d'Etat, 13, Rue Mickiewicza.

De 10 h 15 à 10 h 15. Réception par Fr le Dr. Michel Grażyński, voïevode; par Mr Wolny, maréchal de la Diète et par Mr le Dr. Górnik, président de la Ville.

De 10 h 15 à 11 h 45. Conférence d'information sur la Silésie: Mr l'ingénieur Etienne CZARNOCKI: „Structure géologique et minière du Bassin Silésien“. Mr le Ministre Joseph KIEDROŃ, ingénieur: „Structure économique du Bassin Silésien“. Mr le Dr. CASIMIR NITSCH, professeur à l'Université Jaguillon à Cracovie: „Structure ethnique de la Silésie“.

Dans les pièces contigües à l'Aula, le Bureau du Congrès ainsi que le Bureau de change fonctionneront pendant tout le temps des conférences. C'est là que les membres du Congrès doivent s'insérer pour participer aux excursions de l'après-midi.

De 12 h à 14 h. Déjeuner offert par la Société des Amis des Sciences de Haute-Silésie dans la salle du restaurant „Oaza“, 11, Rue du 3 Mai.

De 14 h à 18 h 30 excursions par auto-camions point de rassemblement devant le local de l'„Oaza“.

EXCURSIONS EN HAUTE-SILÉSIE:

I. *Excursion anthropogéographique:* Katowice—Giszowice—Murcki—Wesoła—Brzezinka—Mysłowice—Szopienice—Roździeń—Zawodzie—Katowice. La conduite sera assurée par Mr IMIELA.

II. *Excursion industrielle:* Katowice—Welnowiec—

Chorzów — visite de la fabrique d'Etat des produits azotés à Chorzów. Goûter au Casino de la fabrique. Retour par l'itinéraire: Chorzów—Królewska Huta—Dąb—Katowice. La direction en sera assurée par M. M. les Ingénieurs de la Fabrique d'Etat des Produits Azotés à Chorzów.

III. *Excursion géologique:* Katowice—Mysłowice—Dąbrowa Górnicza—Będzin—Grodzicz— (Goûter à l'auberge de la Société de Grodzicz), Będzin—Czeladź—Bańgów—Siemianowice—Wełnowiec—Katowice. La direction en sera assurée par Mr l'ingénieur ST. DOKTOROWICZ-HREBIŃSKI.

IV. *Excursion géologique:* Katowice — Murcki — (Goûter à l'hôtel du Prince de Pszczyna à Murcki), Kostuchna—Piotrowice—Brynów—Katowice. La direction en sera assurée par Mr l'ingénieur A. MAKOWSKI.

V. *Excursion minière:* Katowice—Zawodzie—Nikiszowiec. Visite de la mine de charbon „Skons. Giesche“ et des colonies ouvrières à Nikisz et à Giszowiec. Goûter au restaurant de la colonie de Giszowiec. ensuite retour par la chaussée Murcki—Katowice. La direction en sera assurée par MM. les Ingénieurs de la mine „Skons. Giesche“.

V. *Excursion minière:* Katowice—Wełnowiec—Bitków—Michałkowice. Visite de la mine de charbon „Maks“, des établissement de Hohenlohe Société Anonyme. Michałkowice—Bitków—Wełnowiec: visite de la fonderie du minerai de zinc „Scheller“ des Etablissements de Hohenlohe, Société Anonyme. Goûter à l'Auberge de la fonderie à Wełnowiec. Wełnowiec—Katowice. La direction en sera assurée par MM. les Ingénieurs des Etablissements Hohenlohe, Société Anonyme.

VII. *Excursion aux fonderies:* Katowice—Załęże—

Nowe Hajduki—Król. Huta. Visite de la fonderie de fer „Królewska“. Goûter au Casino de la fonderie. Królewska Huta—Chorzów—Wełnowiec—Katowice. La direction en sera assuré par MM. les Ingénieurs de la Huta Królewska.

VIII. *Excursion aux fonderies*: Katowice—Załęże—Świętochłowice—Nowy Bytom. Visite à la fonderie de fer „Pokój“. Goûter au Casino de la fonderie. Nowy Bytom—Chebzie—Lipiny—Królewska Huta—Dąb—Katowice. La direction en sera assurée par MM. les Ingénieurs de la fonderie „Pokój“.

IX. *Excursion pour visiter des lieux d'extraction des minerais* (Biały Szarlej). Les détails en seront donnés au Bureau du Congrès.

Toutes ces excursions partent de Katowice à 14 h. et reviennent à la gare principale de Katowice au train du Congrès. Le retour à Katowice aura lieu à 18 h. 30.

A 20 h 00 raout, offert par Mr le Dr. Michel Grażyński, voïevode, dans les salons de la Voïevodie, rue Warszawska.

A 23 h 28 départ pour Poznań.

Venerdì, 3 Juin 1927.

P O Z N A Ń

(arrivée: 7 h 57).

COMITÉ D'HONNEUR LOCAL:

Mr ADOLPHE BNIŃSKI, voïevode de Poznań, président,

Mr CYRILE RATAJSKI, président de la Ville de Poznań, viceprésident,

-
-
- Mr le Dr. BRONISLAS DEMBIŃSKI, professeur à l'Université et président de la Société des Amis des Sciences à Poznań,
- Mr le Dr. BEGALE, staroste,
- Mr l'abbé FÉLIX DETLOFF, professeur à l'Université,
- Mr le général CASIMIR DZIERŻANOWSKI, commandant du District Militaire,
- Mr le juge GARDULSKI, président de la filiale de Poznań de la Société Polonaise Topographique,
- Mr LÉONARD GLABISZ, directeur de l'École Supérieure de Commerce et président de la Société Polono-tchécoslovaque,
- Mr le Dr. JEAN GLOS, consul de la République Tchéco-Slovaque,
- Mr le professeur JEAN GROCHMALICKI, recteur de l'Université de Poznań,
- Mr le Dr. M. GUMOWSKI, directeur du Musée de la Grande Pologne,
- Mr IGNACE HANUS, professeur à l'Université et à l'École Supérieure de Commerce,
- Mr LADISLAS JEWASINSKI, président de la Chambre des Artisans à Poznań,
- Mr WITOLD KLINGER, professeur à l'Université,
- Mr l'abbé STANISLAS KOZIEROWSKI, docent à l'Université,
- Mr JOSEPH KOSTRZEWSKI, professeur à l'Université et directeur de la Section préhistorique au Musée de la Grande Pologne,
- Mr M. KRZYŻANKIEWICZ, directeur de la Foire de Poznań,
- Mr l'abbé HENRI LIKOWSKI, sous-directeur de la Bibliothèque Universitaire,
-
-

-
-
- Mr BOLESŁAS NAMYSŁOWSKI, professeur à l'Université,
- Mr EDOUARD NIEZABITOWSKI, professeur à l'Université et directeur de la Section des Sciences Naturelles au Musée de la Grande Pologne,
- Mr le rédacteur WITOLD NOSKOWSKI,
- Mr JOSEPH PACZOSKI, professeur à l'Université et président de la Société Botanique et de la filiale de Poznań de la Société des Sciences Naturelles „Kopernik“,
- Mr le Dr. NICODÈME PAJZDERSKI,
- Mr le Dr. STANISŁAS PERNACZYŃSKI, président de la Chambre de Commerce et de l'Industrie,
- Mr le conseiller STANISŁAS ROBIŃSKI,
- Mr NICOLAS RUDNICKI, professeur à l'Université et directeur de l'Institut des Etats Slaves-Occidentales,
- Mr SÉVERIN SAMULSKI, président du Cartel des Fabricants,
- Mr le général SERDA-TEODORSKI, président de la filiale de Poznań de la Société de la Science Militaire,
- Mr LOUIS SITOWSKI, professeur à l'Université,
- Mr le général TACZAK,
- Mr HENRI UŁASZYN, professeur à l'Université,
- Mr le Dr. STANISŁAS WACHOWIAK, directeur de l'Exposition Régionale,
- Mr SIGISMOND ZALESKI, directeur du Bureau Statistique de la ville de Poznań,
- Mr ŻÓŁTOWSKI, directeur de la Chambre de l'Agriculture,
- Mr PIERRE ŻUKOWSKI, professeur à l'École Supérieure de Commerce.
-
-

COMITÉ EXÉCUTIF LOCAL:

Mr le Dr. STANISLAS PAWŁOWSKI, professeur à l'Université, président,

Mr BOLESLAS OLSZEWICZ, professeur à l'Ecole Supérieure de Commerce, secrétaire,

Membres:

Mr le Dr. EUGÈNE FRANKOWSKI, professeur à l'Université,

Mr le Dr. ANTOINE JAKUBSKI, professeur à l'Université,

Mr le Dr. STANISLAS NOWAKOWSKI, professeur à l'Université,

8 h 00 Réception à la gare par le Comité local.

9 h 30 Réception à l'Aula de l'Université, rue Wały Wazów, par Mr le voïevode Bniński, par le président de la ville de Poznań, Mr Ratajski, par la Magnificence le Recteur de l'Université, Mr le professeur Grochmalicki.

10 h 00 Séance scientifique dans la salle XVII du Collegium Minus, rue Wały Wazów: Mr le professeur E. ROMER: „Coup d'oeil sur la Pologne“, Mr le professeur J. NOWAK: „Tectonique de la Pologne“, Mr le recteur HRYNIEWIECKI: „La flore des terres polonaises“; Mrs les professeurs CZEKANOWSKI—BYSTRON: „Structure ethnique des terre spolonaises“; Mr le professeur SEMKOWICZ: „Les élément géographiques et l'histoire de la Pologne“.

13 h 00 Déjeuner dans le train du Congrès.

15 h 00 Excursions scientifiques: 1) *Morphologico-géologique* dans les environs de Poznań sous la direction

de Mr le professeur ST. PAWŁOWSKI; 2) *Visite de la ville*: la groupe a) sous la direction de Mr le professeur E. FRANKOWSKI visitera les vestiges du passé, les collections; b) *Excursion économique* sous la direction de Mr le professeur St. NOWAKOWSKI: établissements industriels dans la ville et ses environs.

Point de rassemblement pour toutes les excursions devant le train du Congrès.

18 h 00 Repos.

19 h 30 **Opéra polonais** de Wallek-Walewski: „Pomsta Jontkowa“ („La vengeance d'Antoine“) au Grand Théâtre. (Les billets seront à prendre contre coupon dans le Bureau du Congrès. Il est indiqué de le faire le matin, dès l'arrivée à Poznań).

22 h 00 **Raout** à l'Hôtel de Ville (Place du vieux Marché) offert par la Présidence de la ville de Poznań.

24 h 50 Départ pour Gdynia.

Samedi, 4, Juni, 1927.

GDYNIA

(arrivée: 7 h 41).

COMITÉ D'HONNEUR LOCAL:

- Mr J. MŁODZIANOWSKI, voïevode de Pomeranie à Toruń, président,
Mr CZARNOWSKI, président de la Direction des Chemins de fer à Gdynia,
Mr KRAUZE, président de la ville de Gdynia,
Mr JOSEPH POZNANSKI, Directeur des Bureaux de la Marine de Commerce à Wejherowo.
-
-

Mr JOSEPH UNRUG, Commandant de la Flotte à Gdynia,

Le général MARIUS ZARUSKI, staroste du District Maritime de Puck.

COMITÉ EXÉCUTIF LOCAL:

Mr le directeur JULIEN RUMMEL, président,

Mr WITOLD BUTKIS, secrétaire,

Mme le Dr. K. JEŻOWA de Gdańsk,

Mr. J. PASTWA de Poznań.

9 h 00 Promenade sur la Kamienna Góra (Montagne de Pierre).

10 h 00 Sortie en mer, le tour du port et de la côte, pendant la traversée au Hel: **séance scientifique** sur le navire: Mr le professeur St. PAWŁOWSKI: „Du littoral polonais“; Mr le directeur J. RUMMEL: „Le rôle du littoral dans l'économie et la politique de la Pologne“.

12 h 30 Déjeuner à bord.

14 h 00 Excursions dans la presqu'île du Hel:

a) *excursion morphologique*, conduite par Mr le professeur ST. PAWŁOWSKI; b) *excursion phytogéographique* conduite par le professeur J. V. KULESZA; c) *excursion ethnographique* conduite par Mr le professeur E. FRANKOWSKI. Cette dernière ira jusqu'à Jastarnia (départ du Hel: 14 h, arrivée à Jastarnia: 14 h 25. départ: 16 h 15, arrivée au Hel: 16 h 40).

17 h 00 Rentrée par bateaux du Hel à Gdynia.

18 h 00 Dîner dans le train du Congrès.

21 h 10 Départ de Gdynia pour Varsovie.

Nota: Réserve étant faite de tous changements occasionnés par l'état de la mer et le temps.

Dimanche, 5 Juin, 1927.

VARSOVIE

(arrivée à 8 h).

COMITÉ D'HONNEUR LOCAL:

- Mr le Maréchal JOSEPH PIŁSUDSKI, Président du
Conseil des Ministres et Ministre de la Guerre,
Mr FÉLICIEN SŁAWOJ-SKŁADKOWSKI, Ministre
de l'Intérieur,
Mr AUGUST ZALESKI, Ministre des Affaires Etran-
gères,
Mr G. DOBRUCKI, Ministre des Cultes et de l'Instruc-
tion Publique,
Mr l'ingénieur PAUL ROMOCKI, Ministre des Commu-
nications,
Mr l'ingénieur LADISLAS JABŁOŃSKI, Président de la
ville de Varsovie,
Mr IGNACE BALIŃSKI, sénateur et Président du Con-
seil Municipal de Varsovie,
Mr LADISLAS JAROSZEWICZ, Commissaire pour la
ville de Varsovie.

COMITÉ EXECUTIF LOCAL:

- Mr LADISLAS MASSALSKI, président de la Société
Polonaise de Géographie, président,
Mr le Dr. GEORGES LOTH, secrétaire de la Société
Polonaise de Géographie, secrétaire,
Mr le Dr. W. BRUN, trésorier de la Société Polonaise
de Géographie,
Mr le Dr. BOLESLAS HRYNIEWIECKI, professeur et
recteur de l'Université à Varsovie,

Mr K. ILSKI, vice-président de la ville de Varsovie,
Mr le colonel J. KREUTZINGER, commandant de l'Institut Militaire Géographique,
Mr le Dr. E. FRANKOWSKI, professeur à l'Université et directeur du Musée Ethnologique,
Mr le Dr. ST. LENCEWICZ, professeur à l'Université,
Mr K. KULWIEĆ, directeur de Gymnase,
Mr le Dr. W. JEZIERSKI, chef de Section au Ministère des Cultes et de l'Instruction Publique,
Mr le Dr. J. MOROZEWICZ, professeur et directeur de l'Institut Géologique d'Etat,
Mr le Dr. CASIMIR SZULC, professeur et vice-directeur de l'Institut Météorologique d'Etat,
Mr le Maréchal FR. PUŁAWSKI,
Mr ST. MICHALSKI, chef de la Section des Sciences au Ministère des Cultes et de l'Instruction publique.

8 h 00 Arrivée à la Gare Principale; réception par le Comité local; informations; remise des invitations, des billets etc. au Bureau du Congrès à la Gare.

10 h 00 Séance solennelle d'Inauguration dans la Salle du Conseil Municipal à l'Hôtel de Ville. Allocutions: 1) du président du Comité d'Organisation; 2) du représentant du Gouvernement; 3) du représentant de la ville de Varsovie; 4) du représentant de l'Université 5) du représentant de la Société Géographique de Pologne; 6) du représentant de la Société Ethnologique de Pologne; 7) de MM. les Délégués des Etats Slaves. (On est invité à ne pas faire durer chaque allocution plus de 5 minutes).

13 h 00 Déjeuner offert par le Comité local.

15 h 00 Visite de la ville en autos, point de rassemblement devant le lieu du déjeuner. L'attention de M. M.

les Congressistes sera attirée sur les objets qui en sont dignes à l'aide de chiffres que les chauffeurs des autos feront poser et qui correspondront aux chiffres mentionnés dans le „Guide“ du Congrès.

18 h 00 Repos.

19 h 00 Représentation au Grand Théâtre. Les billets devront être retirés, en échange d'un coupon de la carte de participation au Congrès, le matin, au Bureau du Congrès.

22 h 15 Raout chez Mr le Président de la République Polonaise, offert dans les salons du Château.

24 h 00 Retour par tramway au lieu d'arrêt du train du Congrès.

Nota: Messieurs les Congressistes recevront chacun un bloc contenant 10 billets de tramway, ainsi qu'un guide de la ville, offerts par la Direction des Tramways Municipaux.

Lundi, 6 Juin, 1927.

9 h 30 Séance plénière du Congrès; constitution de son Comité Directeur et de ses sections à l'Aula de l'Université, 26. Rue Krakowskie Przedmieście.

Nota: Tous les résumés des conférences, devant être faites aux séances du Congrès, envoyés avant l'ouverture du Congrès, ont été imprimés et remis aux Congressistes avant la séance d'inauguration. Ceci permettra de limiter *le temps des communications* aux 10 minutes prévues par le Statut du Congrès et de faire porter tout le poids sur la **discussion** qui doit être enregistrée dans ses détails dans les publications définitives à paraître après le Congrès. Dans ce but au cours de toutes les séances du Congrès, des professionnels, sollicités par le Comité

d'Organisation du Congrès, dresseront des procès-verbaux; en outre toutes les personnes prenant part à la discussion sont requises de *présenter le résumé de leurs discours* entre les mains des secrétaires. Les auteurs de conférences voudront bien aussitôt après le prononcé de leurs conférences déposer leur *manuscrit* prêt à l'impression entre les mains des différents secrétaires, de façon que l'impression du compte-rendu définitif du II-e Congrès puisse être commencée dès sa clôture. Les dimensions des manuscrits des conférences sont limitées à 4 pages d'imprimé de grand in octavo; il est désirable que les manuscrits soient tapés à la machine et soigneusement corrigés par leurs auteurs.

L'ordre du jour détaillé des différentes séances du Congrès dont la présidence sera confiée alternativement aux différents hôtes étrangers, sera affiché tous les matins au Bureau du Congrès ainsi que sur les portes des salles où auront lieu les différentes délibérations.

11 h 30 Visite par les groupes professionnels sous la direction des spécialistes locaux, 1) *de l'Institut géographique militaire* et de l'Exposition de ses travaux (64 Rue Wilcza); 2) *du Musée ethnographique* (66 Rue Krakowskie Przedmieście); 3) *du Musée des Sciences Naturelles* (26. Rue Krakowskie Przedmieście); 4) *de l'Institut des Sciences anthropologiques* de la Société Scientifique (8 Rue Śniadeckich); 5) *du Jardin Botanique* (6—8. Rue Aleje Ujazdowskie); 6) *de l'Exposition géographique* (physiogéographie, phytogéographie, ethnographie, architecture), dans la Polytechnique (56. Rue Koszykowa). *Point de rassemblement* pour tous ces groupes devant le bâtiment principal de l'Université.

14 h 00 Déjeuner offert par le Comité du Congrès. de Varsovie.

16 h 00 Séances des Sections dans le bâtiment de l'Université (26. Rue Krakowskie Przedmieście).

Section I.	Salle IV.
„ II.	„ VII.
„ III.	„ VI.
„ IV.	„ X.
„ V.	„ V.
„ VI.	„ III.
„ VII.	„ IX.
„ VIII.	„ VIII.

22 h 50 Départ pour Wilno.

Nota. Nous attirons l'attention de Messieurs les Congressistes sur la circonstance que la fête de la Pentecôte survenant pendant les journées passées à Varsovie, il ne sera pas possible de retirer les envois d'argent ou autres, par poste, dirigés à Varsovie, de faire des opérations des change ni de faire des emplettes quelconques. En raison du grand éloignement du lieu d'arrêt du train du Congrès du centre de la ville, il est nécessaire, d'un côté, de prévoir les difficultés de retour au train en dehors de ce qui est prévu à l'horaire, d'un autre côté le Comité a préparé pour un repos momentané les locaux suivants: Polskie Towarzystwo Krajoznawcze, Karowa 31; Towarzystwo Nauczycieli Szkół Średnich, Bracka 18; Université, Krakowskie Przedmieście 26, Gymnase de la Plater-Zyberkówna pour les filles, Piękna 26.

Le Bureau du Congrès à Varsovie fonctionnera le 5 Juin de 8 h à 10 h du main près du train à la gare

principale, et le 6 Juin de 9 h à 13 h et de 15 h à 19 h dans la salle du Sénat à l'Université.

Mardi, 7 juin, 1927.

W I L N O

(arrivée 9 h. 15).

COMITÉ LOCAL :

- Mr LADISLAS RACZKIEWICZ voïevode de Wilno, président,
Mr le Dr. BRONISLAS RYDZEWSKI, professeur à l'Université Etienne Batory, secrétaire,
Mr WITOLD BAŃKOWSKI, président de la ville de Wilno,
Mr le capitaine BRONIEWICZ, président de la Société pour la conservation des vestiges historiques de Troki,
Mr le général STANISLAS BURHARDT-BUKACKI,
Mme le Dr. C. EHRENKREUTZOWA, professeur à l'Université Etienne Batory,
Mr le Dr. M. LIMANOWSKI, professeur à l'Université Etienne Batory,
Mr le COLONEL PASŁAWSKI, commandant de la IV-e Brigade K. O. P.,
Mr le Dr. ST. PIGON, professeur et recteur de l'Université Etienne Batory,
Mr JEAN PRÜFFER, professeur à l'Université Etienne Batory,
Mr GEORGES REMER, conseiller de la voïevodie,
Mr CASIMIR ROGALSKI, président de la ville de Grodno,
Mr le Dr. ANTOINE RYNIEWICZ, curateur du District Scolaire de Wilno,
-
-

-
-
- Mr CASIMIR SŁAWIŃSKI, professeur et président de la filiale de Wilno de la Société Polonaise Topographique, •
- Mr l'ingénieur JULIEN STARZEWSKI, président de la Direction des Chemins de fer de Wilno,
- Mr JOSEPH TRZECIAK, président de la Centrale des Cercles Agricoles à Wilno,
- Mr CHARLES WAGNER, président de la Société Agricole de Wilno,
- Mr le Dr. WIŚNIEWSKI, professeur à l'Université Etienne Batory,
- Mr JULIEN WITKOWSKI, staroste de Wilno et de Troki,
- Mr le Dr. LADISLAS ZABORSKI, président de la Société des Amis des Sciences,
- Mr VINCESLAS ZDZARSKI, délégué de la Section Culturelle et Educatrice de la Voïevodie de Nowogródek.

9 h 15 Réception du Congrès à la gare par les autorités locales; de là on se rendra en commun à l'Université Etienne Batory.

10 h 00 **Réception solennelle** du Congrès dans l'Aula à colonnes par le Sénat de l'Université, puis **Séances des sections** dans les salles dont la repartition sera affichée sur la porte de l'Aula.

12 h 00 — 14 h 00 **Déjeuner** et repos.

14 h 00 **Excursions scientifiques:** a) *anthropogéographique* pour visiter la ville sous la direction des professeurs de l'Université; b) *géologico-morphologique* et *ethnographique* à Troki et à Ponary sous la direction des professeurs de l'Université: Mr LIMANOWSKI et Mme C. BAUDOUIN-EHRENKREUTZ.

21 h 00 Diner.

Nota: Le programme détaillé du séjour à Wilno préparé par le Comité local sera remis aux Membres du Congrès par le Bureau, à la gare, dès l'arrivée.

Mercredi, 8 Juin 1927.

Itinéraire par les **CONFINS DE L'EST** (Terre de Wilno, Polésie, Volhynie, jusqu'à Lwów)

1 h 40 Départ de Wilno.

3 h 59— 4 h 19 Lida.

6 h 51— 7 h 21 Baranowicze.

8 h 34— 8 h 49 Harcewicze.

10 h 25—11 h 20 Łuniniec.

13 h 10—13 h 30 Udryc.

15 h 00—16 h 00 Sarny.

17 h 10—17 h 30 Bokwin.

19 h 08—19 h 18 Równe.

19 h 45—20 h 17 Zdołbunów.

21 h 43—21 h 58 Dubno.

Nota: Au cours de cet itinéraire d'un jour le déjeuner, le lunch et le dîner seront servis dans le train.

Jeudi, 9 Juin 1927.

L W Ó W

(arrivée: 8 h.).

COMITÉ D'HONNEUR LOCAL:

Mr PAUL GARAPICH, voïevode, président.

L'archevêque catholique-romain, Monseigneur BOLES-LAS TWARDOWSKI,

L'archevêque ormien-catholique, Monseigneur J. TEODOROWICZ,

-
-
- L'archevêque gréco-catholique, Monseigneur A. SZEP-
TYCKI,
Mr JOSEPH NEUMANN, président de la ville,
Mr le Dr. JOSEPH SIEMIRADZKI, recteur de l'Univer-
sité J. K.,
Mr l'ingénieur OTTO NADOLSKI, recteur de l'Ecole
Polytechnique,
Mr le Dr. W. MORACZEWSKI, recteur de l'Ecole Vé-
térinaire,
Mr ANTOINE PAWŁOWSKI, recteur de l'Ecole Su-
périeure du Commerce et de l'Industrie Etrangers,
Mr le général LADISLAS SIKORSKI, commandant du
District Militaire, •
Mr le Dr. JEAN RIEMER, curateur du District Scolaire,
Mr PAUL PRACHTEL MORAWIŃSKI, président de la
Direction des Chemins de fer,
Mr le Dr. THADÉE POLAK, président de la Chambre
du Trésor,
Mr l'ingénieur CASIMIR DUTCZYŃSKI, président de la
Direction des Postes,
Mr le Dr. J. REINLENDER, directeur de la Police,
Mr le Dr. J. CZEKANOWSKI, professeur à l'Universi-
té J. K.,
Mr le Dr. E. ROMER, professeur à l'Université J. K.

COMITÉ EXÉCUTIF LOCAL:

- Mr le Dr. EUGÈNE ROMER, professeur à l'Université
J. K., président,
Mr le Dr. AUGUSTE ZIERHOFFER, secrétaire, ,
Mr J. BECHMETIUK, conseiller de la Direction de
la Police,
Mr le Dr. CZEKANOWSKI, professeur, Société Polonai-
se d'Ethnographie,
-
-

-
-
- Mr STANISLAS CZERSKI, professeur; Académie Vétérinaire,
Mr le Dr. A. DUDZIŃSKI, Ecole Supérieure du Commerce.
Mr le Dr. KAMIENSKI, Société des Naturalistes „Kope:nik”,
Mr KIRSCHNER, secrétaire du Bureau Présidentiel de la Voïevodie,
Mr le Dr. F. KOLESSA, Société Szewczenko,
Mr le Dr. STANISLAS KULCZYŃSKI, professeur; Société Botanique,
Mr ŁABA, secrétaire du Bureau Présidentiel de la ville,
Mr MAXIMILIEN MATAKIEWICZ, professeur à l'Ecole Polytechnique,
Mr le Dr. STANISLAS RACHWAŁ, Collections Culturelles de la ville de Lwów,
Mr le Dr. J. RAKOWSKI, Société Szewczenko,
Mr le recteur J. SIEMIRADZKI, Université J. K.,
Mr le lieutenant SMAGACZ, commandement de la ville,
Mr le Dr. ŚWIATKIEWICZ, Société des Ethnologues Polonais.

8 h 30 Réception à la gare par les autorités locales; de là on se rendra en tramway à l'Université,

9 h 00 Réception du Congrès à l'Aula de l'Université, rue Marszałkowska, par la Magnificence Mr le recteur J. SIEMIRADZKI, au nom de l'Université,

9 h 15 Séance plénière dans la dite Aula.

11 h — 11 h 30 Visite de l'Exposition Cartographique à l'Institut de Géographie sous la direction du professeur ROMER.

11 h 30 Visite de la ville et des musées en auto, en 5 groupes, sous la direction de guides spécialistes.

1) Ecole Polytechnique, Collections Orzechowicz, Ossolineum, Bibliothèque Universitaire, Panorama de Raclawice;

2) Musée Dzieduszycki, Panorama de Raclawice, Faculté de Médecine;

3) Musée du roi Jean III et Musée National historique ruthénien, Panorama de Raclawice, Parc Kiliński;

4) Panorama de Raclawice, Musée Szewczenko, Musée Dzieduszycki;

5) Musée National Ruthénien, Panorama de Raclawice, Musée Industriel, Galerie Municipale.

13 h 00 Déjeuner offert par les Sociétés Scientifiques dans la salle de l'Hôtel de Cracovie, Place des Bernardins 7.

15 h 30 Séances des Sections dans les salles du nouveau bâtiment de l'Université, rue Marszałkowska.

Nota: Les numéros et l'emplacement des salles destinés aux différentes sections seront affichés à l'Aula et à l'entrée du bâtiment.

17 h 30 Excursion en auto sur la montagne du Haut-Château (Wysoki Zamek) sous la direction de Mr le professeur E. ROMER.

Nota: Eventuellement une excursion botanique sera proposée à Janów, sous la direction de Mr St. KULCZYŃSKI, professeur à l'Université.

19 h 30 A choisir les représentations dans les théâtres suivants de la ville de Lwów; a) au Grand Théâtre, rue Wały Hetmańskie; b) au Théâtre des Nouveautés, rue Słoneczna; c) au Petit Théâtre, 26, rue Grodecka. Dès théâtres susmentionnés on se rendra en auto à l'Hôtel de Ville.

22 h 00 Raout offert par la Présidence de la ville

dans la salle du Conseil Municipal à l'Hôtel de Ville.
Retour en auto au train.

Vendredi, 10 Juin, 1927.

Départ de Lwów par Borysław et Sącz à Cha-
bówka.

0 h 07 Départ de Lwów.

2 h 38 — 2 h 58 Stryj.

3 h 23 — 6 h 56 Gaje Wyzne.

7 h 15 — 7 h 30 Drohobycz.

7 h 54 Arrivée à Borysław.

BORYSLAW.

COMITÉ D'HONNEUR LOCAL:

Mr l'ingénieur SIGISMOND BIELSKI, professeur à l'A-
cadémie des Mines à Cracovie, président de l'Asso-
ciation Polonaise des Ingénieurs de l'Industrie pé-
trollière à Borysław.

Mr THADÉE CHŁAPOWSKI, directeur de la Socié-
té pétrollière „Galicja“ et président de la Chambre
des Employeurs à Borysław,

Mr SIGISMOND GERSTMAN, directeur de gymnase
et président du „Sokół“ à Borysław,

Mr CESLAS ZARUSKI, secrétaire de la Chambre des
Employeurs à Borysław,

Mr VICTOR BOBROWSKI, président de l'Association
Polonaise des Techniciens Foreurs à Borysław.

COMITÉ EXÉCUTIF:

Mr le Dr. CONSTANTIN TOŁWIŃSKI, directeur de la
Station Géologique à Borysław,

Mr l'ingénieur MARCEL KARPIŃSKI, directeur de la
Société du Gaz et secrétaire de l'Association des
Ingénieurs Polonais,

Mr le Dr. STANISLAS KRAJEWSKI, géologue,

Mr JEAN GERLACH, professeur de gymnase,

Mr l'ingénieur JOSEPH ZIELIŃSKI, géologue,

Mr l'ingénieur HENRI GÓRKA.

8 h 50 Réception à la gare par les autorités locales.
Visite de la ville de Borysław. **Excursion** par Mraźnica
à Buchowy Dział, d'où vue sur Schodnica; visite de la
mine de pétrole „Silva Plana“ sous la direction de Mr
le Dr. Stanislas KRAJEWSKI,

12 h 14 Départ.

12 h 34 — 12 h 44 Drohobycz.

14 h 20 — 14 h 30 Sambor.

15 h 29 — 15 h 51 Chyrów.

17 h 49 — 18 h 10 Nowy Zagórz.

20 h 22 — 20 h 27 Krosno.

21 h 27 — 21 h 35 Jasło.

Nota: Le déjeuner, le lunch et le dîner seront servis
ce jour-là dans le train.

Samedi, 11 Juin, 1927.

ZAKOPANE ET TATRA

0 h 01 — 0 h 13 Stróże.

1 h 49 — 2 h 22 Nowy Sącz.

6 h 47 — 7 h 00 Chabówka. On change ici le train pour prendre un train spécial allant à Zakopane.

8 h 38 Zakopane, arrivée.

COMITÉ EXÉCUTIF LOCAL :

Mr CONSTANTIN STAROSOLSKI, commissaire du Gouvernement pour la Station climatérique et la Commune de Zakopane,

Mr CHARLES STRYJENSKI, directeur de l'Ecole pour l'Industrie du Bois,

Mr JULES ZBOROWSKI, directeur du Musée de Tatra.

Mr MIETCHISLAS ŚWIERZ, président de la Société Polonaise de Tatra, succursale de Zakopane,

Mr JEAN DOMANIEWSKI, conservateur du Musée de Tatra,

Mme IRÈNE DOMANIEWSKA.

Mr JOSEPH FEDEROWICZ, directeur de la station météorologique.

8 h 45 Réception à la gare par les autorités locales; puis on se rendra sous leur conduite au Musée de Tatra; le là départ à pied ou en voiture pour les **excursions dans la Tatra.**

a) *Excursion géologico-ethnographique* sur la Gęsia Szyja, à Roztoka et au Morskie Oko sous la direction de Mr W. GOETEL, professeur à l'Académie des Mines et de Mme le Dr Z. PACEWICZOWA.

b) *Excursion glacio-morphologique* par Kuźnice, la Kondratowa, les Myślenickie Turnie et la Hala Kasprowa, d'où retour à Kuźnice sous la conduite de Mr le professeur E. ROMER;

c) *Excursion géobotanique* par la vallée de Kościeliska' jusqu'à la Hala près d'Uplaz, le Ciemniak, la Krzesanica, la Kopa Kondracka et le Petit Giewont, puis, jusqu'à la vallée Strażyska, sous la conduite de Mr le professeur Lad. SZAFER et de Mr le Dr B. PAWŁOWSKI.

20 h 00 Dîner à Kuźnice, près d'un feu; danses de montagnards, tout se passant en plein air.

23 h 00 Départ de Zakopane.

Nota: Dans le programme du séjour dans la Tatra le Comité se réserve l'éventualité de changements provoqués par le temps ou par d'autres circonstances imprévisibles. Premièrement est prévu en cas de mauvais temps une visite au Musée de Tatra ainsi que des délibérations des sections. Une nourriture froide sera remise aux Congressistes le matin dans le train, avant le commencement des excursion, pour toute la journée.

Le Secrétariat fait savoir par ailleurs à Messieurs les Congressistes que ceux d'entre eux qui voudraient rester à séjourner aux pieds de la Tatra après la clôture du Congrès pourront trouver logement et nourriture à Zakopane pour une somme s'échelonnant de 5 à 12 złoty par jour; du côté de la Tchéco-Slovaquie le „Slovensky Cuzinecky Svaz“ à Bratislava a obtenu dans la période du 9 au 16 Juin un rabais pour les Membres du Congrès dans les hôtels d'État à Lomnica Tatranska et au bord du Strbské pleso, rabais se montant pour le coucher à 40⁰%, pour les pensions à 20⁰%, et en plus un rabais de 50⁰% pour le chemin de fer électrique sur les itinéraires: Lomnica—Stary Smokowiec—Szczyrbskie Jezioro et Stary Smokowiec—Poprad.

Dimanche, 12 Juin, 1927.

CRACOVIE

(arrivée 8 h 21).

COMITÉ D'HONNEUR LOCAL:

- Mr le professeur LEON MARCHLEWSKI, recteur de l'Université Jaguillon, président,
Mr J. STANISLAS BYSTRON, professeur à l'Université
Mr le professeur JEAN ROZWADOWSKI, président de l'Académie Polonaise des Sciences,
Mr LOUIS DAROWSKI, voïevode de Cracovie,
Mr le professeur JEAN ROZWADOWSKI, voïevode de Cracovie,
Mr l'ingénieur MICHEL ROLLE, président de la ville de Cracovie,
Mr le général de division ST. WRÓBLEWSKI, commandant du District Militaire,
Mr le lieutenant colonel JEAN KOSTRZEWSKI, commandant de la ville.

COMITÉ EXÉCUTIF LOCAL:

- Mr le Dr J. SMOLEŃSKI, professeur à l'Université Jaguillon, président,
Mr ZENON BERES, directeur de la Société Polonaise du Tourisme, secrétaire.
Mr le Dr STANISLAS BYSTRON, professeur à l'Université Jaguillon,
Mr le directeur JEAN KRZYŻANOWSKI, président de la Société Polonaise du Tourisme
Mr JEAN ŁOBODYCZ, président de la Société des Etudiants,
-

-
- Mr le Dr. J. PAGACZEWSKI, professeur à l'Université Jaguillon,
Mr J. REGUŁA, vice-secrétaire de l'Université Jaguillon,
Mr RYDEL, directeur de la chancellerie de l'Académie Polonaise des Sciences,
Mr le Dr L. SCHNEIDER, vice-président de la ville de Cracovie,
Mr le staroste TCHÓRZNICKI référendaire de la voïevodie de Cracovie.

8 h 21 Réception à la gare par les autorités locales.

9 h 00 Séances des sections:

- Section I. Collegium Witkowski, 13, Rue Gołębia.
" II. Institut Géologique, 6, Rue Ste. Anne.
" III. Institut Botanique, 46, Rue Lubicz.
" IV. Institut Zoologique, 6, Rue Ste Anne.
" V. Institut Géographique, 64, Rue Grodzka.
" VI. Institut Anthropologique, 53, Grodzka.
" VII. Institut Minéralogique, 11, Rue Gołębia.
" VIII. Institut Historique, Collegium Novum,

II-e étage.

Nota: Entre temps une **séance des délégués** aura lieu dans la salle du senat académique. Colleg. Novum.

11 h 00 Assemblée à l'Université, Collegium Novum; réception par Mr le recteur de l'Université Jaguillon et par Mr le président de l'Académie Polonaise des Sciences.

12 h 00 Visite de la ville sous la conduite de Mr le professeur J. PAGACZEWSKI.

Point de rassemblement devant le Collegium Novum; retour à la gare.

13 h 30 Dîner dans le train.

15 h 00 Excursions scientifiques dans les environs de Cracovie:

a) *Excursion géologico-morphologique* sur le Tertre de Kościuszko sous la conduite de M. M. les professeurs J. NOWAK et J. SMOLEŃSKI;

b) *Excursion géobotanique* à Bielany sous la conduite de Mr le professeur W. SZAFER et de Mlle le Dr. A. KOZŁOWSKA;

c) *Excursion ethnographique* à Bronowice sous la conduite de Mr le professeur K. MOSZYŃSKI et de Mr l'inspecteur S. UDZIELA. Point de rassemblement pour toutes ces excursions devant le train du Congrès.

17 h 30 Séance plénière: lecture des résolutions du Congrès; discours des délégués; **clôture solennelle du Congrès** par son président.

19 h 30 Représentation au Théâtre Municipal „Słowacki“.

Nota: Les demandes des billets de faveur au théâtre doivent être remises au Bureau du Congrès avant 12 h.

21 h 30 Raout dans la salle du Vieux Théâtre, rue Szczepańska.

23 h 15 Adieux à la gare par la Société Polonaise de Géographie.

23 h 30 Départ dans la direction de Dziedzice.

Nota: Le Bureau du Congrès à Cracovie fonctionnera à l'Université, Collegium Novum, rez-de chaussée. En raison de la journée du dimanche, les banques, les magasins et les établissements de bain seront fermés. Les Membres du Congrès peuvent prendre leur bain (douche chaude) dans le bâtiment de l'Y. M. C. A. Polonaise, 8, Rue Krowoderska; les heures de ces bains pour Dames et Messieurs seront affichées au Bureau du Congrès. M. M. les Congressistes désirant rester à Cracovie le

jour suivant ou pour une période plus longue de temps, voudront bien dès leur arrivée à Dziedzice le spécifier par écrit et cela pour qu'il leur soit assurée une chambre à Cracovie.

* * *

La mise en vigueur de ce programme de voyage demande, dans l'intérêt même de M. M. les Congressistes, **l'observation de certaines mesures**, dictées par des raisons de sécurité, d'économie de temps et enfin par la nécessité d'assurer la bonne réussite de ce programme. Avant tout M. M. les Congressistes voudront bien tenir compte du fait, qu'en donnant leur consentement à ce que le Congrès s'effectue sous la forme d'un voyage, ils prennent sur eux **la pleine responsabilité** pour toutes les conséquences devant en résulter, comme par exemple: accidents d'entrée ou de descente des trains en marche, de traversée des lignes de chemins de fer dans les gares d'arrêt du train, surtout la nuit, et d'autres pas inconsiderés sur le terrain des gares. L'impossibilité d'ajouter au train, déjà très chargé, d'autres wagons-restaurants que les deux qui y sont affectés, oblige le Comité à demander à M. M. les Congressistes qu'ils veuillent bien dès le premier jour de voyage **se tenir à l'ordre dans lequel seront servis les repas dans le train**, en se divisant en 6 groupes (nros: 1—40, 41—80, 81—120, 121—160, 161—200, 201—234) groupes, qui dans les deux wagons-restaurants, alternativement par 3 groupes, en comptant 40 minutes pour chacun, pourront prendre le déjeuner, le lunch et le diner. Pour maintenir l'ordre du programme il est expressément recommandé de **venir aux même groupe**. Les déjeuners seront servis dans les heures du

matin, entre 6 h et 9 h, les lunches et les diners dans les heures prévues par le programme, toujours dans un laps de temps de 2 heures. La somme due pour les repas normaux, prévus au programme et mangés dans les wagons-restaurants doit être payée à l'aide des coupons de la carte de participation. Le signal du changement des groupes sera donné par le personnel des wagons-restaurants à l'aide d'un gong. Pour les mêmes raisons il est de première importance d'établir et de conserver **l'ordre d'accès aux lavabos**, vu que dans chaque wagon, pour des raisons d'ordre pratique, il ne sera pas possible de mettre en service plus de 3 lavabos, ce qui rendra nécessaire l'utilisation d'un seul lavabo pour 8 Congressistes. Comme les wagons ne peuvent être fermés à clef, nous prions M. M. les Congressistes de vouloir bien **garder les choses de valeur dans des valises fermant à clef**. Le Bureau ajoute que malgré toutes les précautions prises pour assurer la sûreté du train et des wagons, il lui est impossible d'assumer la responsabilité des objets perdus.

Une personne sera affectée à chaque wagon pour le service personnel de M. M. les Congressistes. Ce nombre ne pourra être augmenté vu les difficultés de couchage pour le personnel de service. Le Comité s'en excuse tout en demandant aux Membres du Congrès de vouloir bien s'accommoder de ces circonstances. Comme toutes les pièces, billets etc. seront numérotés dans le Bureau du Congrès d'après les numéros des places affectées par le Comité à M. M. les Congressistes dans le train, le Comité dans l'intérêt propre des Membres du Congrès leur demande instamment de vouloir bien se garder d'échanger les places qui leur ont été affectées.

Le Bureau s'efforcera de garnir les wagons-restaurants de bibliothèque ainsi que de séries de cartes géographiques spéciales de Pologne; au Bureau même on pourra commander des publications de toute sorte, commandes que le Bureau dès la clôture du Congrès dirigera aux librairies adéquates qui se chargeront de les envoyer directement aux domiciles des Membres du Congrès. De plus, à toutes les gares où les trains s'arrêtera pour une journée entière, les librairies „Ruch“ seront largement pourvues de souvenirs de toutes sortes, de cartes postales, d'album, de timbres-poste, de tabac etc.

Il est de l'intérêt de M. M. les Congressistes de lire chaque matin avant de quitter le wagon l'ordre du jour ainsi que toutes les autres informations qui seront affichée dans chaque wagon dans une place très apparente. Chaque jour aussi avant de quitter le train il sera nécessaire de se présenter au Bureau pour y prendre la correspondance parvenue; qui, sans exception (les lettres aussi bien que l'argent) doit être dirigée à l'adresse suivante:

K O G E S
pour Mr X. Y.
K r a k ó w 2

tandis que la correspondance télégraphique doit être adressée comme suit:

K O G E S
X. Y.
K r a k ó w

Le courrier sera envoyé de Cracovie par la voie la plus rapide au lieu du séjour momentane du Congrès et remis entre les mains du secrétaire général, désigné pour le recevoir tous les matins au moment d'arrivée au lieu d'arrêt du train.

Les frais du voyage et du séjour en Pologne se limiteront à une couverture partielle des frais de chemin de fer et de nourriture dans les wagons-restaurants accompagnant le train du Congrès et s'élèveront à 2 dollars 50 ct. par jour. La somme due pour 11 jours et se montant à 27 dollars 50 ct., éventuellement correspondant à 247.50 zloty, doit être remise au moment de l'arrivée à Dziedzice, le 2 Juin, entre les mains du trésorier du Congrès.

Pour l'entrée en Pologne de M. M. les Congressistes, le Comité a obtenu une réduction dans le coût du visa dont les Membres du Congrès peuvent profiter en échange du premier coupon de la carte de participation dans le Consulat polonais le plus prochain. De même le Comité du Congrès a obtenu une réduction dans le tarif du chemin de fer pour ceux de M. M. les Congressistes qui, pour parvenir à Dziedzice doivent parcourir un plus long trajet sur les chemins de fer polonais. Cette faveur autorise après le paiement intégral du billet pour le parcours de l'arrivée, à jouir en retour d'une réduction du prix du billet de chemin de fer de 66%, pour la classe choisie dans les trains omnibus, éventuellement dans les trains express en payant un supplément. Le coupon donnant droit à cette faveur se trouve à la fin de la carte de participation.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Wkładka do „Przewodnika Kongresowego“
II Zjazdu Geografów i Etnografów Słowiańskich,
str. 192.

Korespondencja i uchwały Komitetu Organizacyjnego II Zjazdu GES w sprawie ustępu „Przewodnika“ w artykule Dra A. Czołowskiego.

I.

List Wydziału Tow. Naukowego im. Szewczenki do Komitetu Organizacyjnego II Zjazdu GES.

Podpisane Towarzystwo Naukowe im. Szewczenki we Lwowie otrzymało dnia 7. XII. 1926 od Komitetu Organizacyjnego II Kongresu Geografów i Etnografów Słowiańskich zaproszenie do udziału we wspomnianym Kongresie i w pracach Komitetu, przeto na tej podstawie zgłosiło swój udział we wspomnianym Kongresie i wysłało jako swych delegatów: do Komitetu Organizacyjnego w Krakowie dra F. Kolesę, względnie prof. dr. I. Ziłyńskiego, a do Komitetu Wykonawczego we Lwowie dra F. Kolesę i dr. I. Rakowskiego.

W przeświadczeniu o wielkiej doniosłości współpracy naukowej uczonych słowiańskich i pragnąc też ze swej strony o ile możności przyczynić się do pięknych wyników wspomnianego Kongresu, podpisane Towarzystwo dołożyło dużo starań, ażeby nasze ukraińskie instytucje naukowe i uczeni tak w kraju, jako też zagranicą, wzięli czynny udział w tym Kongresie, dając tem dowód, iż dobro nauki wogóle, a słowiańskiej w szczególności, po-

winno się stawić wyżej od chwilowych nieprzychylnych stosunków i nieporozumień politycznych.

Tymczasem w wydaniu urzędowym p. t. „Przewodnik kongresowy II Zjazdu Geografów i Etnografów” — pomijając liczne w nim zapatrywania tendencyjne — w artykule p. A. Czołowskiego, na str. 192, wydrukowano: „...w następstwie roboty niemieckiej sprowadzone pułki ruskie byłej armji austriackiej, zawładnąwszy zdradziecko miastem (1. XI. 1918), hajdamackie narzuciły mu pęta... Bezbronni, nieświadomi sztuki wojskowej, rozbijali i rozpędzali wyćwiczone watahy wroga... Bohaterstwo ducha wzięło górę nad gwałtem”.

Takie wyrażenia, niezgodne z rzeczywistością i nieodpowiednie w wydaniu, przeznaczonem dla ludzi nauki, są ciężką obelgą naszego narodu ukraińskiego i jego dążności wolnościowych, a że w danym wypadku za całą treść wspomnianego „Przewodnika Kongresowego” odpowiadają nie tylko odnośni autorowie i redaktor, lecz także cały Komitet Organizacyjny, podpisane Towarzystwo Naukowe im. Szewczenki zakłada niniejszem stanowczy protest przeciwko takiej dotkliwej obeldze naszego narodu ukraińskiego, odwołuje swych delegatów Dra F. Kolesę i prof. Dra Ziłyńskiego z Komitetu Organizacyjnego w Krakowie, a Dra F. Kolesę i Dra I. Rakowskiego z Komitetu Wykonawczego we Lwowie, ostateczną zaś decyzję co do udziału naszego Towarzystwa w II Kongresie Geografów i Etnografów Słowiańskich zastrzega sobie na później.

Za Wydział Towarzystwa Naukowego
im. Szewczenki we Lwowie.

Dr. W. Lewicki, prezes *Dr. I. Rakowski*, sekretarz.

II.

List Komitetu Organizacyjnego II Zjazdu do Wydziału Tow. Nauk. im. Szewczenki (w tłómaczeniu).

Pismo ich otrzymałem wczoraj 27. V. podczas posiedzenia Komitetu Wykonawczego II. Zjazdu Geografów i Etnografów Słowiańskich w Krakowie. A dziś znalazłem je w kopji na swoim biurku.

Żałowaliśmy przedewszystkiem wszyscy zebrani w Krakowie na posiedzeniu Komitetu Wykonawczego II. Z. G. E. S., że Wydział T. N. i. Szewczenki zastosował odrazu wszystkie sankcje i odwołał swego Delegata, p. prof. Ziłyńskiego z owego posiedzenia.

Byliśmy wszyscy tego mniemania, że p. prof. Ziłyński w osobistem zetknięciu najlepiejby odczuł, że to, co mi w sprawie pominionej uczynić zlecono, odpowiada najistotniejszemu naszemu przekonaniu.

Komitet Wykonawczy II. Zjazdu G. E. S. na swem posiedzeniu z dnia 27. V. polecił mnie mianowicie zakomunikować Szanownemu Wydziałowi T. N. i. Szewczenki w sprawie, poruszonej w powołanem piśmie, co następuje:

Komitet Wykonawczy II. zjazdu G. E. S., nie czując się zgoła powołanym do rozstrzygania, a nawet do dyskusji na temat prawdy historycznej, stwierdza, że powołany w piśmie Szanownego Wydziału T. N. i. Szewczenki ustęp mógł, a nawet musiał urazić narodowe uczucia narodu ruskiego (ukraińskiego), z którym współżyć i współpracować kulturalnie pragniemy.

Komitet Wykonawczy stwierdzając to wyraża szczere z tego powodu ubolewanie, oświadczając równocześnie, ale kategorycznie zarazem, że ustęp

powołany dostał się do „Przewodnika Kongresowego” przez przeoczenie, wytłumaczone bodaj szybkością, z jaką ta publikacja została dokonana.

Ubolewając żywo, że się to stało, odrzuca jednak Komitet Wykonawczy II. Zjazdu G. E. S. wszelką ze siebie za ten incydent odpowiedzialność, które spada wyłącznie na podpisanego autora.

W nadziei, że Szanowny Wydział T. N. i Szewczenki przyjmie to oświadczenie do życzliwej wiadomości, osobiście wyrażam ubolewanie, że nieporozumienie to wypadło w dniach, w których należało jak najzgodniej i jak najintensywniej nad realizacją Zjazdu współpracować.

Wobec tego proszę usilnie o umożliwienie jak najrychlejsze osobistego zetknięcia się z przedstawicielami T. N. im. Szewczenki w celu jak najrychlejszego zlikwidowania tego niefortunnego przy-padku.

Proszę przyjąć zapewnienia szczerego poważania, z jakim pozostaję życzliwie oddanym

E. Romer.

P. S. Proszę możliwie o telefoniczne zaaranżowanie osobistego zetknięcia.

III.

List II Wydziału Tow. Nauk. im. Szewczenki do Kom. Org. II Zjazdu GES.

Lwów, dnia 31 maja 1927.

W odpowiedzi na cenne pismo Wysoko Poważanego Pana Profesora z dnia 27 maja br. Ln. 291 mamy zaszczyt oświadczyć, że w następstwie

jednomyślniej uchwały wszystkich Sekcyj naszego Towarzystwa na wspólnym posiedzeniu z dnia 30 maja może podpisane Towarzystwo uczestniczyć w II Kongresie Geografów i Etnografów Słowiańskich tylko pod następującymi warunkami:

1. Z ramienia Prezydium Organizacyjnego i Wykonawczego Zjazdu zostanie złożone oświadczenie, zgodne z treścią z powyższem pismem W-Powazanego Pana Profesora. Oświadczenie to ma być złożone na posiedzeniu inauguracyjnym względnie tym posiedzeniu plenarnym, na którym zostanie dokonany wybór Prezydium Zjazdu, a przedstawiciele słowiańskich instytucyj kulturalnych zostaną po raz pierwszy powołani do publicznego wystąpienia.

2. Oświadczenie to zostanie wydrukowane i przed odnośnym posiedzeniem zostanie rozdane wszystkim uczestnikom posiedzenia, zostanie też zaprotokołowane i następnie wydrukowane w sprawozdaniach Zjazdu.

3. Odnośna kartka „Przewodnika Kongresowego“ z str. 191 i 192 polskiego wydania i odnośna kartka wydania francuskiego zostanie wydarta i zostanie zastąpiona inną bez dotyczącego ustępu inkryminowanego, a to w tych wszystkich egzemplarzach „Przewodnika“, które pozostały do dalszej rozsyłki lub rozsprzedaży.

4. W razie, gdyby w związku z inkryminowanym ustępem artykułu Dra A. Czołowskiego w „Przewodniku Kongresowym“ pojawiły się drukiem jakiegokolwiek inwektywy, ubliżające narodowi ruskiemu (ukraińskiemu), Świetne Prezydium pomieści odrazu w odnośnym organie sprostowanie, zgodnie z pismem W-Powazanego Pana Profesora z dnia 28 maja Nr. 291.

Mamy pełną nadzieję że Świetne Prezydjum przez wzgląd na dobro nauki słowiańskiej i samego Kongresu uczyni zadosyć życzeniu naszych Sekcyj i tym sposobem umożliwi naszemu Towarzystwu i naszym członkom uczestniczyć w II. Zjeździe Geografów i Etnografów Słowiańskich i pozostajemy z należnem poważaniem

Dr. I. Rakowski
sekretarz

Dr. W. Lewicki
prezes

IV.

W odpowiedzi na list powyższy zebrało się Prezydjum Zjazdu w osobach Prof. E. Romera, Prof. J. Czekanowskiego, Prof. W. Goetla, Prof. S. Pawłowskiego i Prof. L. Sawickiego na posiedzenie w Poznaniu dnia 3 czerwca i uchwaliło dać Towarzystwu im. Szewczenki następującą pełną satysfakcję:

1. Na posiedzeniu Zjazdu określonym w drugim piśmie Towarzystwa zostanie złożone przez Prezydjum Zjazdu oświadczenie, zgodne z pismem Przewodniczącego Zjazdu a podanem pod II.

2. Oświadczenie to zostanie zaprotokołowane, a przedtem wydrukowane zostanie rozdane wszystkim uczestnikom posiedzenia. Oświadczenie to zostanie też opublikowane w sprawozdaniach Zjazdu.

3. Prezydjum Zjazdu obowiązuje się wszelkie ewentualne prasowe inwektywy, spowodowane powyższym ustępem, znajdującym się w „Przewodniku”, natychmiast po otrzymaniu odnośnej wiadomości sprostować.

4. Nad punktem 3-cim pisma Tow. im. Szewczeni Komitet nie przeprowadzał dyskusji z powodu wyczerpania „Przewodnika”, a więc technicznej niemożności wykonania zawartego w tym punkcie życzenia. Komitet uchwalił natomiast prócz publikacji, przewidzianej w punkcie 2-gim niniejszej uchwały, przesłać niniejszą wkładkę do „Przewodnika” wszystkim współpracownikom „Przewodnika”, jakoteż wszystkim Instytucjom, które otrzymały większą ilość egzemplarzy „Przewodnika” w ilości odpowiedniej.

Za Komitet Organizacyjny II. Zjazdu G. E. S.

L. Sawicki
sekretarz generalny.

E. Romer
przewodniczący.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Ja Kanceli O. Kanceli...
Faint, illegible text in the middle section of the page.

Faint, illegible text at the bottom of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

380

[1-2]